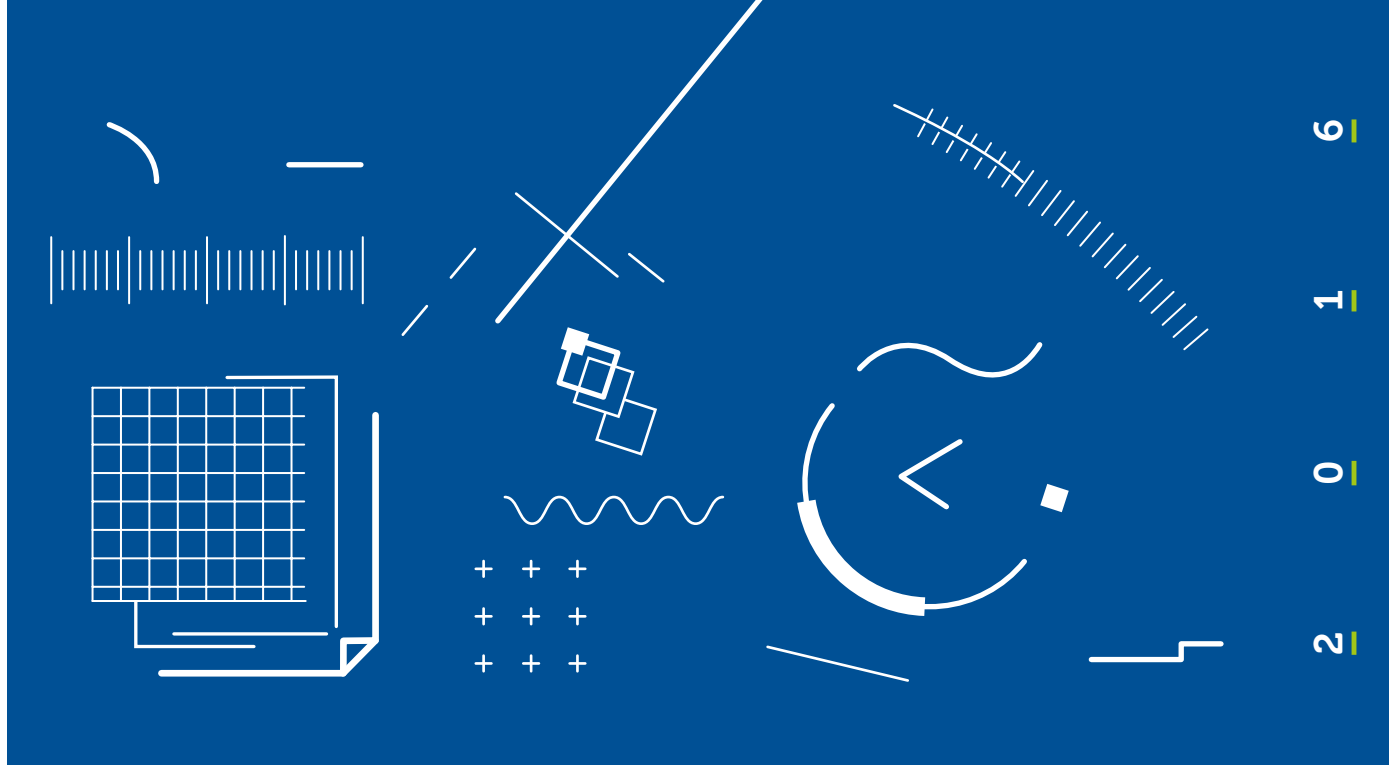
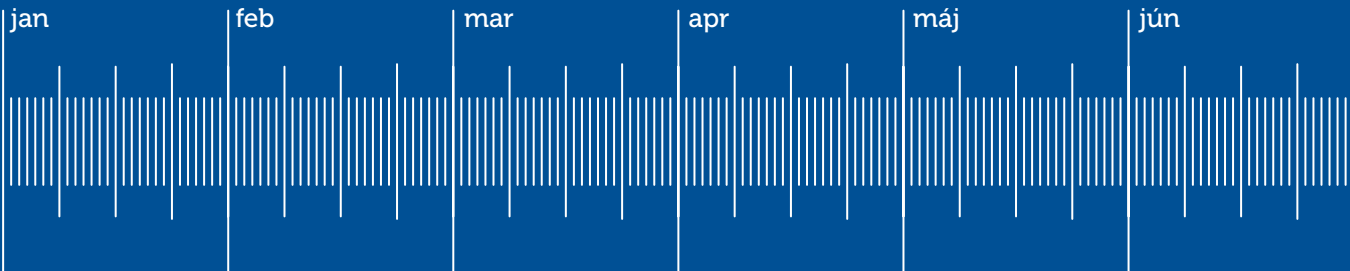
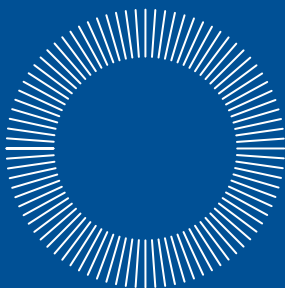
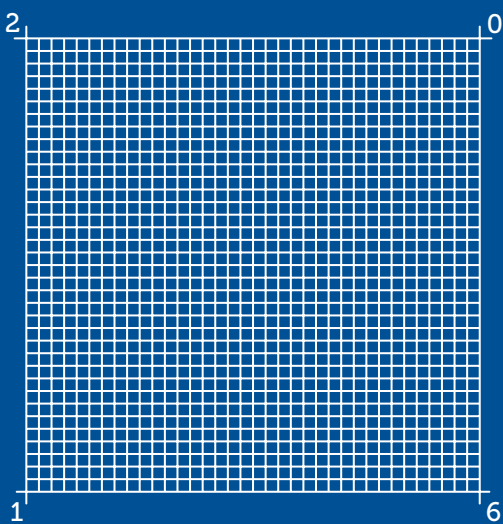
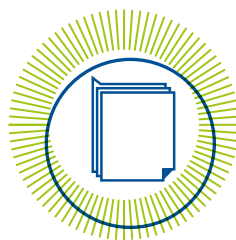

Ročenka práce s mládežou...

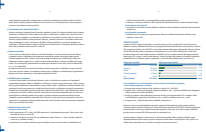
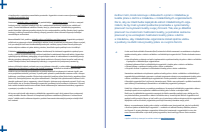

Ročenka práce s mládežou
2016

Po tretíkrát Rada mládeže Slovenska prináša Ročenku o práci s mládežou. V Ročenke práce s mládežou za rok 2016 prezentujeme Radu mládeže Slovenska a 19 jej členských a pozorovateľských organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou na Slovensku. Dôležitou časťou Ročenky sú tiež články o výstupoch a zisťeniach hlavných projektov Rady mládeže Slovenska v roku 2016. Podstatnú časť aktuálnej publikácie tvorí prezentácia aktivít Rady mládeže Slovenska a jej členských organizácií, spôsob rozvoja členov a systém vzdelávania dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou. →

Index

			
	[10–11]	[12–13]	[14–15]
			
[16–17]	[18–19]	[20–21]	[22–23]
			
[24–25]	[26–27]	[28–29]	[30–31]
			
[32–33]	[34–35]	[36–37]	[38–39]
			
[40–41]	[42–43]	[44–45]	[46–47]
			
[48–49]	[50–51]	[52–53]	[54–55]
			
[56–57]	[58–59]	[60–61]	[62–63]
			
[64–65]	[66–67]	[68–69]	[70–71]

— Činnosť RmS (s.11)

01. Správa o činnosti Rady mládeže Slovenska	(s.13)
02. Dopady práce s mládežou	(s.19)
03. Kvalita práce s deťmi a mládežou	(s.21)
04. Štruktúrovaný dialóg s mládežou	(s.23)

— Členské organizácie Rady mládeže Slovenska (s. 27)

01. AIESEC Slovensko	(s.29)
02. Detská organizácia FÉNIX, o.z.	(s.31)
03. Detská organizácia Záhorácky Fénix	(s.33)
04. Domka — Združenie saleziánskej mládeže	(s.35)
05. eRko — Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	(s.37)
06. INEX Slovakia	(s.39)
07. Kresťanskodemokratická mládež Slovenska	(s.41)
08. LAURA, združenie mladých	(s.43)
09. Medzinárodná cena vojvodu z Edinburgu	(s.45)
10. Mladiinfo	(s.47)
11. NODAM — Združenie detí a mládeže	(s.49)
12. Slovenská asociácia klubov mladých nepočujúcich	(s.51)
13. Slovenská debatná asociácia	(s.53)
14. Slovenská esperantská mládež	(s.55)
15. Slovenský skauting, o.z.	(s.57)
16. Spoločenstvo evanjelickej mládeže	(s.59)
17. YMCA na Slovensku	(s.61)
18. Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže	(s.63)
19. Zväz skautov maďarskej národnosti	(s.65)

— Záver (s.67)

Činnosť RmS

- Správa o činnosti Rady mládeže Slovenska
- Dopady práce s mládežou
- Kvalita práce s deťmi a mládežou
- Štruktúrovaný dialóg s mládežou

Rada mládeže Slovenska (RmS) združuje mimovládne organizácie, ktoré sa venujú deťom a mládeži. RmS zastupuje mládežnícke organizácie a tiež obhajuje záujmy mladých ľudí voči politikom, štátnej správe a verejnosti. Je nezávislá a nadstranícka. Podieľa sa na skvalitňovaní systému neformálneho vzdelávania na Slovensku a vytváraní takého prostredia, ktoré umožňuje mládežníckym organizáciám efektívne a bez prekážok vykonávať ich činnosť. Presadzuje zapájanie mladých ľudí do tvorby politík, programov a opatrení vo všetkých relevantných kontextoch ich života, ale najmä v oblasti vzdelávania.

CHOD ORGANIZÁCIE A PREDSEDNÍCTVA RMS

Rok 2016 sa v RmS niesol v znamení stabilizácie fungovania organizácie. Došlo k personálnemu rozšíreniu tímu, pre potreby ktorého sa organizácia presťahovala do väčších priestorov. Organizácia sa začala venovať novým témam a realizovala viaceré inovatívne aktivity – napríklad výskum dopadov práce s mládežou alebo konzultácie s mladými ľuďmi v rámci európskeho projektu Štruktúrovaný dialóg.

Predsedníctvo RmS malo v roku 2016 piatich členov, stretávalo sa v približne 6-týždňových časových intervaloch.

Organizačné priority pre rok 2016 boli určené v oblastiach:

- Udržateľnosť rozpočtu od roku 2017
- Vlastné aktivity RmS
- Tvorba priestoru pre ďalšie témy
- Rozšírenie členskej základne
- Transparentnosť členských organizácií

Tematické priority pre rok 2016 boli stanovené nasledovne:

- Kvalita práce s mládežou
- Dopady práce s mládežou
- Chod mládežníckych organizácií
- Predsedníctvo SR v Rade EÚ

Zastupovanie organizácií v orgánoch štátu

Predseda RmS a členovia predsedníctva zastupovali RmS a mládežnícke organizácie v týchto orgánoch počas roka 2016:

- Rada vlády pre mimovládne organizácie
- Výbor pre deti a mládež
- Monitorovacia skupina pre Operačný program Ľudské zdroje (vzdelávacie projekty)

BUDOVANIE A ĎALŠÍ ROZVOJ KANCELÁRIE RMS

Začiatkom roka 2016 bolo vyhlásené výberové konanie na 2 pracovné pozície. Od 1. marca 2016 do pracovného pomeru nastúpili dvaja noví zamestnanci, Katarína Čavojská na pozíciu výskumníčky a Matej Cívik na pozíciu koordinátora politických aktivít. Vzhľadom na odchod riaditeľky Kataríny Batkovej na materskú dovolenku, tím kancelárie bol rozšírený o pozíciu vedúcej kancelárie, ktorú na základe výberového konania obsadila Petronela Uskobová. Do pracovného pomeru nastúpila 1. júla 2016. Úlohy súvisiace s politickým zastupovaním a koordináciou tímu boli prerozdelené medzi Mateja Cíbika a Katarínu Čavojskú.

K 1. decembru 2016 tím zamestnancov kancelárie RmS tvorili:

- ↘ Petronela Uskobová – vedúca kancelárie, plný úväzok
 - ↘ Ester Tillová – výskum, plný úväzok
 - ↘ Katarína Čavojská – výskum, plný úväzok
 - ↘ Irena Jenčová – PR manažérka, plný úväzok
 - ↘ Matej Cívik – koordinátor pre politické záležitosti, plný úväzok
 - ↘ Tatiana Petříkovičová – projekty so zameraním na Predsedníctvo SR v Rade EÚ, plný úväzok
- Aktivity kancelárie personálne posilnili hlavne v náročnom období súvisiacim s Predsedníctvom SR v Rade EÚ dvaja dobrovoľníci v rámci Európskej dobrovoľníckej služby:
- ↘ Margarita Paunkoska z Macedónska (marec – september)
 - ↘ Rocco Paolillo z Talianska (jún – november)

AKTIVITY RMS V ROKU 2016

1. MOST – ocenenie pre mladých a fantastických

V roku 2016 bol organizovaný 11. ročník tohto ocenenia. Celkovo bolo zozbieraných 58 unikátnych nominácií vo všetkých kategóriách. Výber laureátov a nominované projekty mala na starosti porota v zložení: Peter Lenčo, Jakub Tomiš, Lívia Gažová, Zuzana Številová a Patrik Herman. Projekt realizovali zamestnanci RmS v spolupráci s tvorcami videí, čo bola zmena oproti predchádzajúcemu ročníku, kde bola celá organizácia ocenenia zabezpečovaná externe. Dôvodom bola finančná efektívnosť takéhoto riešenia. Pokračovala dobrá spolupráca s denníkom SME na propagácii projektov a hlasovaní o projekte roka. Mediálnu podporu poskytlo aj RÁDIO FM. Mediálny zásah bol zaznamenaný hlavne v mienkotvorných médiách. K celkovej medializácii ako aj prestíži ocenenia nepochybne prispelo aj prijatie ocenených prezidentom Slovenskej republiky – Andrejom Kiskom.

2. mladez.sk

V uplynulom roku sme podrobili rozsiahlej rekonštrukcii webovú stránku www.mladez.sk, ktorá je hlavným nástrojom komunikácie RmS s verejnosťou. Dosiahli sme jej zatriaktívnenie a sprehľadnenie informačného servisu pre mladých a aktuálnych informácií o sektore a činnosti RmS. Stránka získala moderný vzhľad, boli na nej vytvorené viaceré interaktívne prvky. Stránka www.mladez.sk predstavovala významnú komunikačnú platformu aj pre aktivity kancelárie RmS súvisiace hlavne s priebehom predsedníctva SR v Rade EÚ. Súčasťou externých komunikačných aktivít bol tiež FB profil RmS, ktorý slúžil hlavne na podporu komunikácie cez mladez.sk. Aj naďalej RmS vydáva každé dva týždne Newsletter, ktorý mal na konci roka 2016 približne 900 odberateľov.

3. Stretnutia zástupcov organizácií

Kluby riaditeľov, ako sme stretnutia nazvali, vznikli z obojstrannej potreby Rms a členských organizácií pravidelne komunikovať a intenzívnejšie spolupracovať. Stretnutia sa stali stabilnou súčasťou spolupráce s členskými organizáciami a získali pevné miesto medzi aktivitami kancelárie RmS. V roku 2016 mali stretnutia tak servisný, ako aj informačno-konzultačný charakter, celkovo sa uskutočnilo 5 stretnutí. Medzi témy stretnutí patrili – Atraktívna práca s mládežou, Politické postoje mládeže a povolebná situácia, Politický vývoj mládežníckeho sektora (príprava stretnutia s ministrom školstva), Absolventský fundraising a Zmena stanov RmS.

4. Vzdelávacie aktivity, semináre

V marci 2016 sme zrealizovali medzinárodný Seminár pre pracovníkov s mládežou (Youth workers seminar), išlo o týždenné školenie pre pracovníkov s mládežou s cieľom rozvoja ich zručností v rámci každodennej práce v mládežníckych organizáciách. Celkovo sa seminára zúčastnilo 35 účastníkov z 5 krajín: Česká republika, Maďarsko, Lotyšsko, Rumunsko a Slovensko. Projekt bol financovaný v rámci programu Erasmus+ KA1 Mobilita pracovníkov s mládežou.

5. Štruktúrovaný dialóg

RmS bola v roku 2016 koordinátorom Národnej pracovnej skupiny pre Štruktúrovaný dialóg (ŠD). Kľúčovou aktivitou v tejto oblasti bola organizácia V. cyklu konzultácií ŠD na národnej úrovni, ktoré prebiehali od 20.4. do 31.8.2016. Konzultácie boli vedené online (dotazník) aj offline formou (facilitované diskusie s mladými ľuďmi). Celkový počet mladých ľudí, ktorí boli zapojení do tohto cyklu ŠD na Slovensku predstavoval 11 896. Zistenia boli publikované vo väčšine významných mienkotvorných médií. Komunikačnou platformou pre tému Predsedníctva SR v Rade EÚ a pre konzultácie s mládežou bola webová stránka www.strukturovanydialog.sk.

V súvislosti s realizáciou ŠD boli uskutočnené aj viaceré vzdelávacie aktivity. Ešte pred spustením konzultačného procesu sa uskutočnil Seminár pre facilitátorov konzultácií ŠD (máj 2016), ktorého sa zúčastnilo 8 organizácií, vrátane zástupcov z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Na seminári boli predstavené konzultačné otázky V. cyklu ŠD, ale aj techniky, ako viesť konzultácie s mladými ľuďmi. V tejto súvislosti bola pripravená tiež konzultačná príručka, ktorá slúžila ako nástroj pre facilitátorov počas vedenia konzultačných diskusných stretnutí.

V spolupráci s organizáciou IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže sme v novembri 2016 zorganizovali v Bratislave a v Košiciach Seminár o základoch projektového manažmentu, ktorý bol venovaný téme ako pripravovať projekty ŠD v rámci programu Erasmus+. Seminárov sa celkovo zúčastnilo 16 účastníkov.

V rámci ŠD sme zároveň realizovali 2 ďalšie projekty, ktoré majú presah do roku 2017. Projekt Innovations in the Structured Dialogue process, v ktorom s partnerskou organizáciou (Holandská rada mládeže) prebiehajú výmeny skúseností a osvedčených postupov pri realizácii ŠD. Projekt prebieha od júna 2016 do augusta 2017 a bol podporený v rámci programu Erasmus+ KA2 Strategické partnerstvá. Ďalším projektom s presahom do nasledujúceho roka je projekt Seminár pre osobný rozvoj mladých lídrov. V tomto prípade bolo v roku 2016 v 2 turnusoch preškolených 30 mladých ľudí. Tretí turnus sa uskutoční v roku 2017. Školenia boli zamerané na kontinuálny

rozvoj vlastného potenciálu, sebapoznania a zručností potrebných pre aktívnu účasť na občianskom živote. Projekt prebieha od februára 2016 do júna 2017 a bol podporený v rámci programu Erasmus+ KA3 Podpora reformy politiky.

6. Predsedníctvo SR v Rade EÚ (SK PRES)

Hlavnou udalosťou Predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ v oblasti mládeže bola Európska konferencia mládeže (EU Youth Conference), ktorá sa uskutočnila v októbri 2016 v Košiciach. RmS zabezpečila jej propagáciu a medializáciu, podieľala sa na metodike a dizajne aktivít v rámci konferencie (najmä zloženie a téma panelovej diskusie, „národné stretnutie“ na začiatku konferencie, kvíz pre delegátov a pod.). V súvislosti s SK PRES sa RmS podieľala aj na príprave delegátov na konferenciu. Súčasťou aktivít v rámci SK PRES bolo tiež členstvo RmS v European Steering Committee. RmS takto pomáhala viesť proces ŠD v celej EÚ.

7. Výskum a metodika

V roku 2016 sme uskutočnili 2 výskumno-metodické aktivity. S cieľom priniesť empirické dôkazy o dopadoch práce s mládežou sme zrealizovali kvalitatívny výskum. Na projekte participovali 4 členské organizácie RmS. Celkovo bolo zrealizovaných 6 rozhovorov a 10 fókusových skupín so zástupcami vedenia organizácie, s vedúcimi alebo dobrovoľníkmi a s členmi mládežníckych organizácií. Prvé výstupy boli prezentované na odbornej konferencii Fórum RmS, ktorá sa uskutočnila 12. – 13. 12. v Bratislave.

Významnú pozornosť sme venovali tiež oblasti kritérií kvality práce s mládežou. V tejto súvislosti sme v RmS vytvorili nástroj na sledovanie kvality práce s mládežou v mládežníckych organizáciách. Nástroj bol pilotne otestovaný v 6 členských organizáciách RmS.

8. ROČENKA práce s mládežou

V roku 2016 sme vydali dve Ročenky. Ročenka o práci s mládežou 2014 mala za cieľ predstaviť organizácie pracujúce s deťmi a mládežou, ich aktivity a spôsob rozvoja členov resp. práce s členmi, ako aj systém vzdelávania dobrovoľníkov a pracovníkov s deťmi a mládežou v sektore mládeže. Ako prechodný formát sme spracovali a vydali tiež Ročenku práce s mládežou 2015, ktorá prezentovala členské a pozorovateľské organizácie RmS ako aj aktivity kancelárie RmS, resp. kľúčové témy, ktoré v roku 2015 rezonovali v sektore mládeže. Tento formát sa postupne vykryštalizoval. Od roku 2016 bude Ročenka využívaná naďalej ako priestor, v ktorom budeme prezentovať prehľad činnosti členských a pozorovateľských organizácií RmS. Zároveň to bude priestor pre prezentáciu výročnej správy RmS a prezentáciu výstupov aktivít kancelárie RmS. Ročenka bude spracovávaná a vydávaná vždy na jar nasledujúceho roka.

9. Medzinárodné aktivity RmS

European Youth Forum

- RmS vypracovala s EYF v rámci SK PRES stanovisko k „Bratislavskému procesu“, ktorý chce z mládeže vytvoriť jednu z priorít EÚ,
- lobovanie za zvýšenie investícií EÚ do vzdelávania (najmä Erasmus+, v rámci ktorého prebehne v roku 2017 „midterm review“),
- predstavenie „European solidarity corps“ Európskou komisiou, ktoré budú v nadchádzajúcom

období znamenať väčšiu a systematickejšiu podporu dobrovoľníctva,

- rokovanie o obnovení členstva v BBC+ (spolok rád mládeže Beneluxu a krajín strednej Európy).

Predsedníctvo SR v Rade EÚ

- spolupráca s Holandskou radou mládeže a Maltskou radou mládeže pri realizácii aktivít predsedníckeho tria.

V4 a Východné partnerstvá

- zúčastnili sme sa konferencie organizovanej Odborom mládeže Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

FINANCOVANIE

V roku 2016 RmS čerpala prostriedky z viacerých zdrojov, pričom prevažnú časť tvorili financie zo štátneho rozpočtu. Základom boli financie z programov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z programov HLAS 2016 a PRIORITY 2016, celkovo takmer dve tretiny. Významným zdrojom príjmov boli tiež prostriedky získané z grantovej schémy Erasmus+ (17%). Ďalšiu časť príjmov v roku 2016 predstavovali prostriedky Európskej komisie (EACEA) (14%) pre podporu aktivít Národnej pracovnej skupiny pre ŠD, v ktorej je RmS koordinátorom. Finančné prostriedky získané z členských príspevkov predstavovali 4% celkových príjmov organizácie. Iné prostriedky predstavovali menej ako 1%.

Príjmy 2016 v eurách		Príjmy 2016 v percentách	
Ministerstvo školstva	152 169 €		66 %
Erasmus+	38 400 €		17 %
EACEA	31 390 €		14 %
Členské poplatky	8 590 €		4 %
Iné	999 €		0,4 %
Spolu (odhad)	231 548 €		100 %

Pre nasledujúci rok 2017 RmS podala v roku 2016 viacero žiadostí o príspevky v rámci týchto programov a zdrojov:

1. Program Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR – HLAS 2017
2. Erasmus+ KA1 – Structured Dialogue experience platform, KA3 – Príprava mládežníckych delegátov a Školy otvorené iniciatíve študentov
3. EACEA pre podporu aktivít Národnej pracovnej skupiny pre implementáciu ŠD s mladými ľuďmi a mládežníckymi organizáciami (Erasmus+ 2014–2020) na obdobie rokov 2017–2018
4. Visegrad Fund – Politická participácia mládeže v krajinách V4

Zároveň v roku 2017 predpokladáme spustenie projektu Participatívnej tvorby verejnej politiky s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS). Samotný projekt bol podávaný ešte v roku 2015, realizácia mala byť spustená v roku 2016. To sa však nestalo, realizácia projektu bola zo strany ÚSV ROS presunutá na nasledujúci rok.

Prehľad zloženia výdavkov v roku 2016 je možné sledovať podľa nižšie uvedenej tabuľky a grafu. Nepredpokladáme väčšie zmeny v pomere čerpania prostriedkov v nasledujúcom roku, pričom najväčšiu časť prostriedkov sme venovali na mzdy pre zamestnancov RmS.

Náklady 2016 v eurách		Náklady 2016 v percentách	
MOST	6 400 €		3 %
Ročenka	2 265 €		1 %
Erasmus+	38 060 €		16 %
Kvalita práce s mládežou	5 600 €		2 %
Štruktúrovaný dialóg	31 900 €		14 %
Príprava predsedníctva EÚ	25 000 €		11 %
Kancelária	33 000 €		14 %
Mzdové náklady	89 000 €		38 %
Rezerva	4 000 €		2 %
Spolu (odhad)	231 525 €		100 %

Rada mládeže Slovenska (RmS) ako aj ostatné mládežnícke organizácie sú presvedčené o tom, že ich práca s mladými ľuďmi má zmysel, a dokáže významne prispievať k zlepšovaniu zručností a kompetencií mladých ľudí. Mladí ľudia po absolvovaní neformálneho vzdelávania v mládežníckych organizáciách sú na základe skúseností z praxe lepšie pripravení na zvládanie výziev študijného i profesijného života. Identifikovať tieto zručnosti a vedomosti je však náročné, pokiaľ nie sú priebežne či v závere sledované skúškami alebo formálnymi testmi.*

Jednou z možností, ako zachytiť výsledky aj dopady práce s mládežou je využitie metód a techník sociologického výskumu. V roku 2016 sme uskutočnili kvalitatívny výskum, ktorého zámerom bolo priniesť dôkazy o dopadoch práce s mládežou v mládežníckych organizáciách¹. Cieľom výskumu bolo zistiť, aké sú dopady práce s mládežou vo vybraných organizáciách pracujúcich s mládežou so zameraním na hodnotový a postojoyvý rámec. Okrem toho bol výskum zameraný aj na zisťovanie toho, ako je v organizáciách chápaná a koncipovaná práca s mládežou, a ako sa jej vplyv prejavuje v hodnotách a postojoch mladých ľudí. Dopad sme sledovali tak, že sme sa sústredili na analýzu postojoyvého rozhodovania.

Výskum sa uskutočnil v 4 členských organizáciách RmS. Terénny zber dát prebiehal od júna do novembra 2016. Vo výskume sme využili metódu pološtruktúrovaného rozhovoru primárne so zástupcami vedenia organizácií a fókusových skupín s mladými vedúcimi a členmi mládežníckych organizácií. Na výskume sa zúčastnilo 5 participantov za vedenie organizácií, ďalšie 2 rozhovory sa uskutočnili s vedúcimi alebo pracovníkmi s mládežou. Vo fókusových skupinách sme mali celkovo 68 účastníkov, z toho 42 vedúcich (vedúcich, animátorov), ktorí sú „nositeľmi“ práce s mládežou a 28 členov mládežníckych organizácií (mladých ľudí, ktorí sú „prijímateľmi“ práce s mládežou).

V tom ako mládežnícke organizácie charakterizovali svoje poslanie a činnosť, boli napriek ich rôznorodosti viaceré spoločné prvky. Prevažuje definícia práce s mládežou ako výchovnej činnosti zameranej na osobnostný rozvoj, osvojenie si hodnôt, prípravu na plnohodnotný život v dospelosti, ktorý sa má vyznačovať samostatnosťou, zodpovednosťou a schopnosťou robiť „správne“ rozhodnutia. Dôležitý je tiež hodnotový rozmer, každá z organizácií v tomto smere má vymedzený vlastný systém hodnôt, ktorý rámcuje jej výchovné aktivity.

Spoločnou kľúčovou potrebou, ktorú verbalizovali všetci participant, je potreba spoločenstva (komunity), sociálneho priestoru, v ktorom sa mladým ľuďom dostáva akceptácie, prijatia, podpory či zázemia. Táto sociálna (vzťahová) dimenzia je univerzálnou črtou všetkých sledovaných organizácií,

1. Výskumná správa je dostupná na stránke mladez.sk: <http://bit.ly/2t1HSZA>

a korešponduje s potrebou rovesníckeho prostredia. Organizácie v tomto smere významne doplňajú sociálny život mladých ľudí.

Pozorované výsledky práce s mládežou sú predovšetkým v osobnostnej rovine, či už ide o osvojené hodnoty, zmeny v správaní mladých ľudí, ale i nadobudnuté zručnosti (osobitne tzv. mäkké zručnosti). V snahe identifikovať mladého človeka, ktorý je „absolventom“ mládežníckej organizácie, medzi účastníkmi výskumu prevažuje zhoda, že ide o zodpovedného, zrelého človeka, ktorý vyznáva hodnoty, je aktívny, komunikačne zdatný, schopný pracovať v tíme a zároveň disponuje bohatými manažérskymi zručnosťami.

Nezanedbateľné boli pozitívne výsledky práce s mládežou v sociálnej rovine. Organizácie poskytujú príležitosť na vytvorenie silných priateľských vzťahov, ktoré sú založené na vzájomnej dôvere a priatí, a sú pre mladých ľudí často nenahraditeľným zdrojom sociálnej opory. Dobrou živnou pôdou pre tvorbu takýchto vzťahov sú práve aktivity, situácie, ktoré ľudia spolu prežívajú a tie ich zbližujú.

Z hľadiska metód práce s mládežou, môžeme konštatovať, že sledované organizácie vytvárajú prostredie, v ktorom sa mladí ľudia majú možnosť vzdelávať a nadväzovať rôznorodé vzťahy. Organizácie uplatňujú prvky zážitkovej pedagogiky, ich spoločnými znakmi sú neformálnosť a rovesnícky princíp. Aktivity primárne zabezpečujú mladí ľudia. Medzi vedúcimi a členmi je často len veľmi malý vekový rozdiel. Mladým ľuďom, ktorí zabezpečujú aktivity je v organizáciách poskytovaný mentoring.

Jednou z kľúčových otázok, na ktoré sme sa vo výskume sústredili, je práve otázka dopadu pôsobenia organizácie na jednotlivca v rovine jeho hodnôt a postojov. Vzhľadom na aktuálnu spoločenskú situáciu sme sa sústredili predovšetkým na postoje zamerané na toleranciu k inakosti. Využili sme na to projektívnu techniku, pri ktorej si účastníci vybrali z predloženého zoznamu osôb s rôznym kultúrnym a sociálnym pozadím. Úlohou bolo uskutočniť pozitívny výber (koho áno) a negatívny výber (koho nie). Účastníci potom svoj výber zdôvodňovali. V analýze sme vyhodnocovali frekvenciu uvádzaných preferencií ako aj argumenty, o ktoré účastníci výskumu svoje odpovede opierali. Zistili sme, že tak vedúci ako aj členovia skúmaných organizácií preukazujú silnú tendenciu k tolerancii. Zároveň bolo možné sledovať značnú mieru súladu medzi deklarovanými hodnotami konkrétnej organizácie a postojmi jej vedúcich a členov.

Ak by sme mali zhrnúť naše zistenia, mládežnícke organizácie majú silný potenciál pre osobnostný rozvoj mladého človeka. Zároveň ich komplexné výchovno-vzdelávacie pôsobenie v neformálnom „duchu“ dokáže viesť k reálnemu dopadu v podobe formovania tolerantných postojov mladých ľudí voči inakosti.

Jedna z tém, ktorá rezonuje v diskusiách o práci s mládežou je kvalita práce s deťmi a mládežou v mládežníckych organizáciách. Na to, aby sa mladí ľudia zapájali do aktivít mládežníckych organizácií, tie by mali vytvárať podnetné prostredie a systematicky pracovať na zvyšovaní kvality svojej činnosti. Tak, ako je dôležité pracovať na vnútornom hodnotení kvality, je potrebné sústavne pracovať aj na vonkajšom hodnotení kvality práce s deťmi a mládežou, aby mládežnícke organizácie získali spätnú väzbu a podnety na ďalší rozvoj kvality práce so svojimi členmi.*

- V roku 2016 Rada mládeže Slovenska (RmS) uskutočnila štúdiu zameranú na zavádzanie a zlepšenie systémov kvality práce s deťmi a mládežou v mládežníckych organizáciách¹. Štúdia sledovala viacero cieľov:
- Vyvinúť spôsoby a nástroje na lepšiu implementáciu systémov kvality do práce s deťmi a mládežou v spolupráci s mládežníckymi organizáciami.
 - Budovať odbornosť RmS a mládežníckych organizácií v kvalite práce s deťmi a mládežou.
 - Zbierať dôkazy o systémoch kvality práce s deťmi a mládežou.
 - Prispieť k diskusii o systémoch a štandardoch kvality práce s deťmi a mládežou.

Samotnému zavádzaniu a zlepšovaniu systémov kvality práce s deťmi a mládežou v mládežníckych organizáciách predchádzalo vytvorenie a pilotné otestovanie nástroja na posudzovanie kvality práce s deťmi a mládežou v mládežníckych organizáciách. Štúdia prebehla v ústredných kanceláriách 6 členských organizácií RmS od júna do decembra 2016. Štúdiu sme realizovali s využitím kvantitatívnych (nástroj) a kvalitatívnych (konzultácia v mládežníckej organizácii) prístupov.

Pokiaľ ide o hlavné zistenia, za pozitívne považujeme, že zapojené mládežnícke organizácie celkovo dosahujú vysokú mieru naplnenia indikátorov kvality práce s deťmi a mladými ľuďmi. Zistili sme, že mládežnícke organizácie zapojené do štúdie neustále rozvíjajú svoje služby pre členov, dobrovoľníkov, pracovníkov s deťmi a mládežou ako aj úroveň týchto služieb. Organizácie tiež zapájajú rodičov svojich členov, aj keď rodičia nie sú primárnou cieľovou skupinou týchto organizácií. Zapojením rodičov do aktivít, organizácie posilňujú komunitný charakter svojej práce.

Nástroj na posudzovanie kvality práce s deťmi a mládežou sme koncipovali tak, aby bol využiteľný v širokom spektre mládežníckych organizácií — nezávisle od veľkosti členskej základne, zameralia činnosti či miesta pôsobenia organizácie. Nástroj bol otestovaný v organizáciách s viac ako 1000-člennou základňou s výnimkou jednej organizácie, ktorá mala 957 členov. Preto nemáme

1. Správa zo štúdie je dostupná na stránke mladez.sk: <http://bit.ly/2r5zmYl>

dostatok dôkazov na to, aby sme boli schopní posúdiť, či je nástroj aplikovateľný v menších mládežníckych organizáciách s niekoľko sto členou základňou.

Najväčšou výzvou, s ktorou sme sa stretli počas realizácie tejto štúdie, bolo vyhodnocovanie výstupov z aplikácie nástroja, resp. kvantifikácia výsledných zistení. Číselné výsledky dostatočne nereflektujú jedinečnosť organizácií a navádzajú k ich komparácii, pričom nemusia adekvátne odzrkadliť reálny stav v organizácii. Čiže nenaplnenie všetkých indikátorov alebo nenaplnenie vyššej úrovne indikátorov neznamená, že mládežnícka organizácia so svojimi členmi nepracuje kvalitne. Z dôvodu rôznorodosti organizácií tiež nie je možné porovnať jednotlivé organizácie medzi sebou. Každá organizácia má inú hierarchiu, mieru formálnosti aj organizačnú kultúru. Preto postupy, metódy a procesy dobre fungujúce v jednej organizácii nemusia mať rovnaký účinok v inej organizácii.

Mládežnícke organizácie napriek týmto rezervám vnímajú nástroj na posudzovanie kvality práce s deťmi a mládežou ako užitočný prostriedok na poskytnutie spätnej väzby a podnetov na ďalší rozvoj pre mládežnícke organizácie.

Výstupmi z tejto štúdie chceme prispieť k diskusii o systémoch a štandardoch kvality práce s deťmi a mládežou. Naším cieľom je, aby mládežnícke organizácie využívali nástroj merania kvality svojej práce a zvyšovali tak cielenosť a efektivitu svojej činnosti a konkrétnych aktivít. Výstupy z tejto štúdie považujeme za príspevok pre ďalšiu diskusiu o spôsobe financovania práce s deťmi a mládežou v rámci inštitucionálnej podpory zo štátnych prostriedkov.

Štruktúrovaný dialóg (ŠD) je prostriedkom politického a občianskeho vzdelávania. Podporuje mladých ľudí a verejných činiteľov, aby spoločne diskutovali, a aby výstupy z týchto diskusií boli zohľadnené v politickom procese.*

- Od 1. januára 2016 prebiehal V. cyklus ŠD, ktorého téma niesla názov: „Umožniť mladým ľuďom zapojiť sa a byť aktívni v rôznorodej, prepojenej a tolerantnej Európe — pripravení na život, pripravení na spoločnosť“. Mladí ľudia diskutovali o svojich názoroch na vývoj súčasnej spoločnosti, na ich vzťah k ľuďom z odlišného kultúrneho, etnického a sociálneho prostredia a na to, čo by mali štátne inštitúcie robiť, aby mali všetci mladí ľudia rovnaké príležitosti. Po Holandskom predsedníctve prebralo od 1. júla 2016 patronát nad ŠD Slovensko, a celý cyklus uzatvára Malta, ktorá ŠD koordinuje do 30. júna 2017.
- Každá predsedajúca krajina v rámci 18-mesačného cyklu hostila Európsku konferenciu mládeže. Zúčastnili sa na nej mládežnícki zástupcovia členských štátov EÚ, úradníci a politici, aby spolu diskutovali o téme V. cyklu ŠD a pripravili konzultačné otázky pre mládež, na základe výsledkov národných konzultácií formulovali spoločné odporúčania a navrhli konkrétne aktivity, ako tieto odporúčania presadiť na národnej aj Európskej úrovni.

Aktivity RmS v rámci V. cyklu ŠD (január 2016 — júl 2017)

Názov	Trvanie	Počet zapojených organizácií/mladých ľudí	Výstupy
Seminár pre rozvoj mladých lídrov (Erasmus+, Kľúčová aktivita 3)	január 2016 — jún 2017	47 účastníkov	Propagačné video
Innovations in the Structured Dialogue Process (Erasmus+, Kľúčová aktivita 2)	jún 2016 — august 2017	2 organizácie	Konzultačný toolbox
Seminár pre facilitátorov konzultácií V. cyklu ŠD	máj 2016	8 organizácií	Konzultačná príručka
Seminár "Ako písať projekty ŠD"	november 2016	16 účastníkov	X
On-line konzultácie	apríl 2016 — august 2016	9 781 ľudí	Správa z V. cyklu ŠD
Off-line konzultácie	apríl 2016 — august 2016	2 115 ľudí	Správa z V. cyklu ŠD

Konzultácie na Slovensku

Konzultácie v rámci V. cyklu ŠD prebiehali na území Slovenska od 20. apríla do 31. augusta 2016. On-line dotazník uverejnený na stránke www.strukturovanydialog.sk vyplnilo 9781 mladých ľudí.

Priame konzultácie prebiehali vo všetkých krajoch na Slovensku a spolupracovalo na nich 19 mládežníckych organizácií. Celkovo prebehlo 81 osobných konzultácií, na ktorých sa zúčastnilo 2 115 mladých ľudí. Celkový počet mladých ľudí, ktorí boli zapojení do tohto cyklu ŠD na Slovensku, je teda 11 896. Veľkú väčšinu z nich (viac než 10 000) predstavovali mladí ľudia vo veku 15–20 rokov.

Jednotlivé konzultačné otázky V. cyklu ŠD boli rozdelené do troch tematických okruhov:

1. Postoje mladých k spoločenským zmenám a bezpečnosti;
2. Postoje k ľuďom z odlišného etnického, sociálneho a kultúrneho prostredia a k diskriminácii;
3. Postoje a názory na budúce potreby a požadované zručnosti mladých ľudí.

V nasledujúcej analýze prezentujeme zistenia, ku ktorým sme dospeli na základe off-line a on-line konzultácií.

1. Postoje k spoločenským zmenám a k bezpečnosti

Medzi mladými ľuďmi prevažuje kritický názor na vládnuce politické špičky a frustrácia, že vládna politika je neefektívna, a že sa nič nedeje pri vyšetrovaní korupcie. Mnohí mladí ľudia majú pocit, že v súčasnosti iba „prežívajú“, pričom spoločenská a politická situácia im dáva len malé nádeje na úspešný život v budúcnosti. Veľa z nich si kvôli týmto faktorom nevie predstaviť svoj ďalší život na Slovensku a uvažujú o permanentnom vystahovaní sa do zahraničia.

Vo vnímaní vonkajšej situácie boli „pesimistami“ často (ale nie jednohlasne) artikulované kritické názory na utečencov. Mladí, ktorí zaujali tento postoj, väčšinou nepomenovali utečencov ako bezpečnostnú hrozbu. Sústredili sa skôr na kultúrne dopady migrácie a ohrozenie národnej identity.

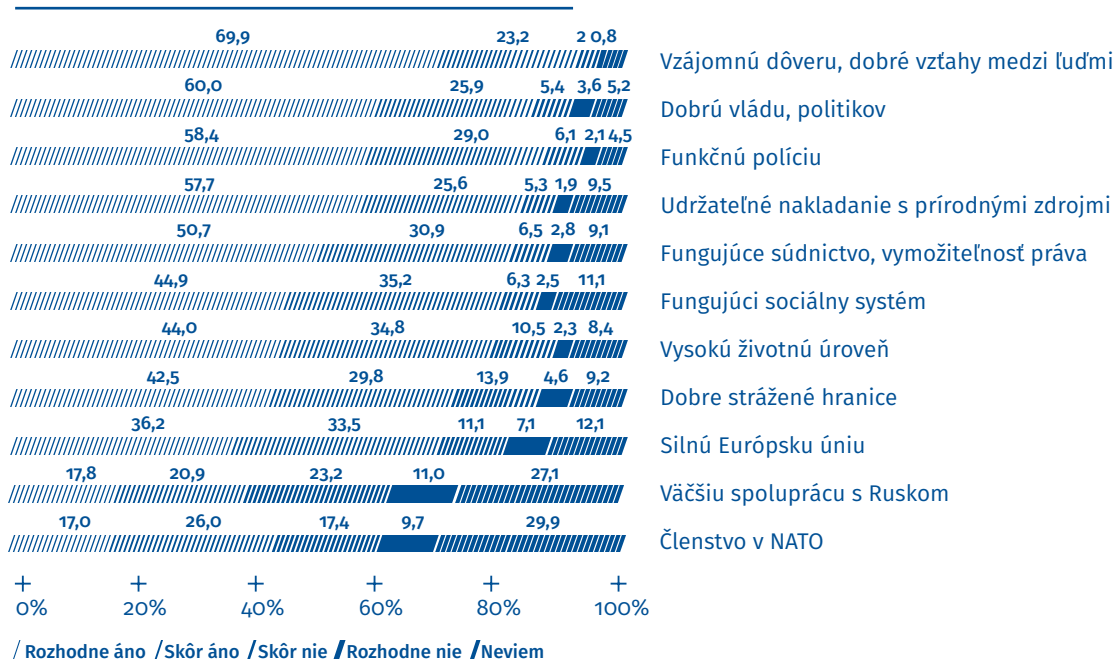
Nezanedbateľná časť mladých ľudí je však optimistická. Majú pocit, že v horizonte 10 rokov sa na Slovensku bude žiť lepšie, a to aj zásluhou aktívnych mladých ľudí so schopnosťou pretvárať svoje okolie.

Graf č.1: Hodnotenie vývoja v jednotlivých oblastiach (v percentách)

/ Situácia sa výrazne zlepšuje / Situácia sa zlepšuje / Žiadna zmena / Situácia sa zhoršuje / Situácia sa výrazne zhoršuje

Graf č.2: Potreby pre život bez obáv (v percentách)

2. Postoje k ľuďom z odlišného etnického, sociálneho a kultúrneho prostredia a k diskriminácii

Mladí ľudia často negatívne vnímajú spolužitie s Rómami, pričom mnohí majú pocit, že situácia sa vymyká spod kontroly a Slovensko zašlo pri poskytovaní „výhod“ tejto menšine príďaleko. Majú dojem, že sú svedkami „obrátenej diskriminácie“, kde Rómovia požívajú výrazne viac výhod, než členovia majoritnej populácie, pričom si tieto výhody nezaslúžia.

Proti tomuto názoru sa ostro vymedzila podstatná časť mladých ľudí, ktorých naopak znepokojuje rast neznášanlivosti, a to najmä voči rómskej menšine. Majú pocit, že rast krajnej pravice je zásadným problémom súčasného politického vývoja, pričom riešenie vidia vo väčšom dôraze na toleranciu a stretávanie sa. Mnohí z nich tvrdili, že vzájomné stretávanie sa povedie k porozumeniu a väzbám medzi jednotlivými komunitami, ktoré následne budú pôsobiť ako účinná a silná prevencia voči neznášanlivosti.

3. Postoje a názory na budúce potreby a požadované zručnosti mladých ľudí

Mladí ľudia na Slovensku sú najviac sklamaní stavom školstva. Majú pocit, že metódy a spôsob fungovania vzdelávacieho systému nezodpovedá dobe a ani ich vlastným potrebám. Dve kľúčové zručnosti a schopnosti, ktoré im najviac chýbajú v slovenskom školstve, sú kritické myslenie a aktívny prístup k svojmu okoliu. Na vyučovaní sa podľa študentov získavajú jedine informácie a takmer žiadny čas nie je venovaný ich prepájaniu, zasadzovaniu do kontextu a komplexnému spracovaniu.

Podobne ostro žiaci a študenti vnímajú vlastnú pasivitu v systéme, ktorý sa im nezdá dostatočne otvorený iniciatíve, pričom naopak odmeňuje bezmyšlienkovité plnenie zadaných úloh. Zásadnou vecou pre nich je budovanie postoja k svetu okolo seba ako k niečomu, čo je možné meniť vlastnou aktivitou.

* Projekt bol financovaný z programu PRIORITY mládežníckej politiky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a programu Erasmus+ Európskej Únie

Členské organizácie Rady mládeže Slovenska

- ✧ AIESEC Slovensko
- ✧ Detská organizácia FÉNIX, o. z.
- ✧ Detská organizácia Záhorácky Fénix
- ✧ Domka — Združenie saleziánskej mládeže
- ✧ eRko — Hnutie kresťanských spoločenstiev detí
- ✧ INEX Slovakia
- ✧ Kresťanskodemokratická mládež Slovenska
- ✧ LAURA, združenie mladých
- ✧ Medzinárodná cena vojvodu z Edinburgu
- ✧ Mladiinfo
- ✧ NODAM — Združenie detí a mládeže
- ✧ Slovenská asociácia klubov mladých nepočujúcich
- ✧ Slovenská debatná asociácia
- ✧ Slovenská esperantská mládež
- ✧ Slovenský skauting, o. z.
- ✧ Spoločenstvo evanjelickej mládeže
- ✧ YMCA na Slovensku
- ✧ Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže
- ✧ Zväz skautov maďarskej národnosti

➤ AIESEC je najväčšia svetová, študentmi riadená organizácia vytvárajúca pozitívny dopad na spoločnosť prostredníctvom osobnostného rozvoja a zdieľaných medzinárodných skúseností. Hlavnými hodnotami AIESEC sú dokonalosť, integrita, líderstvo, udržateľnosť, entuziazmus a rozmanitosť.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

AIESEC Slovensko zorganizoval viacero aktivít, ktoré prebiehajú na pravidelnej báze. Dôležitým projektom v roku 2016 bol projekt Educate Slovakia, ktorý pozostával z týždňového učebného plánu. Učebný plán sa líši v závislosti od veku skupiny – materské, základné a stredné školy. Prednášky a interaktívne workshopy boli zamerané na rozvoj sebareflexie, zodpovednosti a tolerance k rozmanitosti, viedli ich lektori z rôznych častí sveta.

Ďalšou pravidelnou činnosťou sú konferencie pre vzdelávanie členov AIESEC – LEAD 2016, BRAVE 2016, ENERGIZE 2016, DARE 2016.

V roku 2016 AIESEC oslávil 50. výročie AIESEC Slovensko. Oslavy sa zúčastnili súčasní aj bývalí členovia a zakladatelia AIESEC, AIESEC Československo a AIESEC Slovensko.

Príležitostné aktivity

Vzdelávacie prednášky na školách na témy súvisiace s rozvojom mäkkých zručností patria medzi príležitostné aktivity v roku 2016. AIESEC sa tiež podieľal na organizácii kultúrnych podujatí Global Village.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Všetci členovia AIESEC Slovensko majú vypracovaný individuálny vzdelávací plán prispôbený ich funkcii v organizácii. Vzdelávací plán pozostáva z tréningov tzv. mäkkých zručností (napr. práca v tíme, prezentačné zručnosti, manažment času, efektívna komunikácia, vedenie ľudí) a tzv. tvrdých zručností (napr. marketing, ovládanie platforiem organizácie, financie, strategické a kritické myslenie). Pri každej vyššej pozícii sa náročnosť tréningov zvyšuje. Vzdelávací plán je rozdelený na jedno funkčné obdobie. V prípade člena tímu je funkčné obdobie pol roka, v prípade ostatných funkcií je to 1 rok. V priebehu tejto doby sa členovia zúčastňujú tréningov počas interných konferencií, tímových tréningov a seminárov.

Tréningy vedú interní lektori aj tímoví lídri z vyšších pozícií alebo manažéri pobočiek. Tréningy počas národných konferencií realizujú aj partnerské organizácie a firmy. Interní lektori absolvujú trénerské kurzy počas medzinárodných tréningových konferencií International Train the Trainers aj národných konferencií predovšetkým za účelom získania tzv. mäkkých a tvrdých zručností.

AIESEC Slovensko disponuje vlastnými vzdelávacími materiálmi v online podobe. Tieto materiály sú dostupné dobrovoľníkom aj lektorom.

➤ Detská organizácia FÉNIX, o. z. vznikla v roku 1991. Jej hlavným cieľom je vytvárať deťom a mládeži podmienky na aktívne, obohacujúce a prospešné trávenie voľného času.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Hlavné aktivity DO FÉNIX vychádzajú z výchovno-vzdelávacích programov, ktoré reflektujú záujmy a potreby detí a mladých ľudí. Pravidelnými aktivitami sú celoročné aktivity a podujatia, ktoré realizujú základné kolektívy podľa svojho zamerania.

V roku 2016 DO FÉNIX pokračovala v aktivitách podporujúcich aktívnu participáciu detí a mladých (Miesto, kde žijem), spoluprácu so samosprávou, vzdelávanie členov, mobilitu mladých, motiváciu k dobrovoľníctvu a pomoci druhým. Tiež zorganizovala 2 medzinárodné aktivity, mládežnícku výmenu Erasmus+ Speak up! a letný festival Neighbours without Borders financovaný z International Visegrad Fund.

Pravidelnú činnosť na celoslovenskej úrovni predstavuje široké spektrum vzdelávacích a zážitkových aktivít aj tábory. Celoslovenské stretnutie fénixákov sa nieslo v duchu Aj RETRO je niekedy fajn. Aktivity boli venované 25 rokom FÉNIXU a spoznaniu histórie organizácie. Detská konferencia sa venovala téme drog a závislosti pod názvom Nebuď nevšímavý! V spolupráci s organizáciou Youth for Understanding DO FÉNIX uskutočnil online korešpondenčnú súťaž, prostredníctvom ktorej deti spoznali Azerbajdžan, Fínsko, Francúzsko, Japonsko, Nórsko, Nový Zéland a Švédsko. Aj minulý rok FÉNIX zorganizoval zbierku okuliarov Okuliare pre Afriku a ocenil svojich dobrovoľníkov prostredníctvom ocenenia Fénixácky dobrovoľník roka.

Príležitostné aktivity

V roku 2016 DO FÉNIX uskutočnil zbierku hračiek, oblečenia, hygienických potrieb a ďalších vecí na pomoc ľuďom na Ukrajine v rámci projektu SOS Ukrajina, online súťaže (napr. Mikuláš) a kampane (Medzinárodný deň ľudských práv).

Rozvoj členov

Pri práci s deťmi a mládežou sa DO FÉNIX sústreďuje na medziľudské vzťahy, rozvoj charakteru, dobrovoľníctvo, inklúziu, životné prostredie, aktívnu participáciu, ľudské a detské práva, voľnočasové aktivity.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Detská organizácia FÉNIX, o. z. pravidelne a aktívne pracuje s dobrovoľníkmi, vytvára im priestor na získavanie zručností, rozširovanie vedomostí ako aj realizáciu vlastných nápadov. Systém prípravy pozostáva zo vzdelávacích programov, jednorazových školení, vzdelávaní organizovaných v rámci územných organizácií a zo vzdelávaní akreditovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (moduly Úspešne pri práci s detským kolektívom a Manažment detskej organizácie). Do prípravy sú zaradení predovšetkým dobrovoľníci, mladí vedúci, pracovníci s deťmi a mládežou, ktorí pracujú v územných organizáciách DO FÉNIX.

Program „Idem do toho“ pozostáva zo seminárov a workshopov zameraných na získavanie informácií, rozširovanie zručností a získavanie nových kompetencií v oblasti participácie, mobility, štruktúrovaného dialógu a prácu dobrovoľníkov v organizácii.

„Nalieváreň II“ je systém vzdelávania pracovníkov s deťmi a mládežou. Jeho cieľom je, aby vedúci a pracovníci s deťmi a mládežou mali relevantné a aktuálne informácie pre ich činnosť, rozširovali svoje skúsenosti a vedomosti o nové témy, trendy práce s deťmi a mládežou, poznali relevantné zákony. Jednorazové školenia a workshopy sú zamerané na aktuálne témy, legislatívne zmeny, predstavenie nových prístupov (metodológia, prístupy, trendy v neformálnom vzdelávaní),

komunity (výmena skúseností, priestor pre spätnú väzbu). Popri už spomínaných témach sa vo vzdelávaní dobrovoľníkov DO FÉNIX venuje úlohe dobrovoľníka, psychológii detí a mládeže, hrám a aktivitám, motivácii detí a mladých ľudí, aktívnej participácii, projektovej činnosti, príprave podujatí, legislatíve, bezpečnosti, manažmentu.

Kurzy a workshopy pre dobrovoľníkov vedú vyškolení členovia DO FÉNIX s teoretickými poznatkami a zručnosťami v danej oblasti, externí spolupracovníci a dobrovoľníci (špeciálni pedagógovia, psychológovia, pracovníci s mládežou, projektoví manažéri). Pre interných lektorov DO FÉNIX realizuje 1–2 krát do roka školenia zamerané na nové trendy, informácie, aktuálne projekty a prezentačné zručnosti.

Pre každý typ vzdelávania sú vypracované materiály a prezentácie, ktoré účastníci dostávajú. Vzdelávacie materiály sú dostupné v tlačenej aj elektronickej podobe. DO FÉNIX tiež používa publikácie International Falcon Movement – Socialist Educational International a Salto Youth.

➤ DO Záhorácky Fénix je občianske združenie detí a mládeže pôsobiace v regióne Záhorie. Hlavným cieľom DO Záhorácky Fénix je vytvárať svojim členom podmienky na aktívne a prospešné trávenie voľného času.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

V roku 2016 Záhorácky Fénix zorganizoval Záhorácky detský bežecký pohár, ktorý má celkovo 14 kôl. Touto aktivitou sa snaží viesť mladých ľudí ku pravidelnému športovaniu aj tráveniu voľného času s rodičmi. Ďalšou aktivitou boli kampane a podujatia pre verejnosť — Deň detských radostí a Festival spevu, hudby a tanca.

Príležitostné aktivity

Krédom Záhoráckeho Fénixu je „Návrat detí a mládeže do prírody“. V roku 2016 uskutočnil deň matiek a deň detí, aktivity k významným výročiam, výlety, cyklovýlety a lyžovačky.

Rozvoj členov

Program Záhoráckeho Fénixu sa zameriava na medziludské vzťahy, dobrovoľníctvo, inklúziu a životné prostredie. Dôraz kladie na pravidelnú a systematickú prácu základných kolektívov, prácu s dobrovoľníkmi, školenia členov organizácie, propagáciu detskej organizácie.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

DO Záhorácky Fénix organizuje neformálne školenia aj akreditované kurzy MŠVVaŠ SR pre dobrovoľníkov rôznych úrovní — dobrovoľníkov, mladých vedúcich od 15 do 17 rokov, vedúcich základných kolektívov nad 18 rokov a vedúcich zotavovacích podujatí. Školenia bývajú jednoduché a víkendové, trvajúce približne 20 hodín.

Tematicky je vzdelávanie dobrovoľníkov zamerané na úlohu dobrovoľníka, prácu v tíme, nové deti v organizácii, psychológiu detí a mládeže, bezpečnosť, prezentačné zručnosti, hry a aktivity, odmeny a tresty, administratívu, prípravu podujatí, zážitkovú pedagogiku, šport, turistiku a verejnoprospešnú prácu.

Školenia Záhoráckeho Fénixu vedie tím lektorov väčšinou s pedagogickým vysokoškolským vzdelaním. Na starosti majú vzdelávanie akreditované MŠVVaŠ SR. Lektori sa vzdelávajú dvakrát do roka na stretnutí lektorov. Na týchto stretnutiach prezentujú svoje tematické okruhy, rozširujú si vedomosti prostredníctvom dostupnej literatúry, materiálov MŠVVaŠ SR a IUVENTA — Slovenský inštitút mládeže či internetových zdrojov.

➤ Domka je jednou z najväčších mládežníckych organizácií na Slovensku. Venuje sa sprevádzaniu mladých ľudí. Cielene im vytvára priestor pre angažovanosť a ponúka dôveru, zodpovednosť a podporu, primeranú ich veku a schopnostiam, aby ich podporila vo vyzrievaní v dobrých kresťanov a statočných občanov. Nadväzuje na výchovnú skúsenosť sv. Jána Bosca.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Aj v roku 2016 kľúčovými aktivitami Domky boli tzv. stretká, pravidelné stretnutia základných kolektívov, vedené dvojicou dobrovoľníkov — animátorov. Aktivitou, kde účastníci mali možnosť rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti v oblasti, ktorá ich zaujíma, boli záujmové krúžky. Krúžky boli zároveň príležitosťou pre mladých vedúcich učiť sa viesť pomerne rôznorodú skupinu, prezentovať svoje doterajšie skúsenosti, prehlbovať si vedomosti a organizačné schopnosti. V minulom roku bol najväčší záujem o športové, spevácke a divadelné krúžky.

Strediská tiež robili výlety s rôznym zameraním (napr. lyžovačka, koledovanie, veľkonočný výlet, rozvoj sociálneho vnímania a služby). Okrem táborov realizovaných v rámci stredísk Domka uskutočnila aj 2 celoslovenské tábory — výtvarnícky tábor Saleziánsky plenér a miništrantský tábor Tymian.

Festival Lumen, najväčší gospelový festival v strednej Európe, v minulom roku mal motto „Enjoy“ a zároveň bol oslavou 25. rokov Domky. Vedenie združenia pripravilo súťažno-zábavný program v Domkastane. Hlavnými usporiadateľmi boli dobrovoľníci zo stredísk.

Príležitostné aktivity

V minulom roku navštívil slovenskú saleziánsku rodinu 10. nástupca dona Bosca. Don Ángel Fernández Artime strávil začiatkom novembra 5 dní s jej členmi. S mladými sa stretol na veľkolepom stretnutí 5. novembra v tenisovej hale v Žiline, za prítomnosti všetkých zložiek, organizácií a záujmových skupín saleziánskej rodiny na Slovensku.

Rozvoj členov

Pri práci s členmi je pozornosť zameraná na integrálny rozvoj detí a mladých. Vo svojej činnosti sa Domka venuje témam medziludských vzťahov, rozvoja charakteru, duchovného rozvoja, dobrovoľníctva a inklúzie.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Rozvoj dobrovoľníkov prebieha na miestnej aj celoslovenskej úrovni. Na miestnej úrovni strediská animátorom poskytujú vzdelávanie v závislosti od potrieb strediska a animátorov. Strediská Domky organizujú formačné podujatia animátorov pravidelne v týždenných alebo mesačných cykloch počas 1—2 rokov. Okrem počiatočnej prípravy animátorov existuje aj priebežné sprevádzanie. Služi na prehlbovanie vedomostí, tréning zručností, riešenie problémových situácií a posilňovanie spoločenstva animátorov.

Na celoslovenskej úrovni Domka pripravuje dobrovoľníkov na realizáciu výchovno-vzdelávacieho programu Cesty zrenia. Účastníci sa naučia pracovať s materiálmi, ktoré im pomôžu pri príprave stretnutí s členmi. Školenie trvá dva víkendy a vedú ho tímy školiťelov špecializované na jednotlivé vývinové etapy. Lektori prešli základným vzdelávaním pre lektorov Ciest zrenia.

Domka tiež ponúka nadstavbové školenie Škola pre animátorov. Animátori si na školení prehlbujú vedomosti a zručnosti v práci animátora. Škola pre animátorov sa skladá zo 4 kurzov v priebehu 2 rokov.

Novinkou vo vzdelávaní dobrovoľníkov v roku 2016 bol celoslovenský Základný animátorský kurz, ktorý priblížil podstatu a základ kompetenčného profilu saleziánskeho animátora. Zameraný bol na oblasti: osobnostná a kresťanská zrelosť, práca so skupinou a jednotlivcom, saleziánska pedagogika či spolupráca s inými.

Okrem už spomínaných kurzov Domka obnovila kurz 7 návykov skutočne efektívnych ľudí, vychádzajúci z rovnomennej knihy Stephena R. Coveyho. Školenie bolo zamerané na zefektívnenie a skvalitnenie leadershipu na osobnej, medziľudskej, tímovej a manažérskej úrovni. Domka kurz realizovala v spolupráci s firmou FranklinCovey.

Vzdelávanie na miestnej úrovni robia lektori poverení zodpovednými v stredisku. Stredisko tiež zabezpečuje prípravu svojich lektorov. Na celoslovenskej úrovni ho realizujú špeciálne určené lektorské tímy. Lektori pôsobiaci v projekte Cesty zrenia sú každý rok pripravovaní cez 2 pravidelné obsahové stretnutia určené pre lektorov. V projekte Škola pre animátorov koordinátor projektu zabezpečuje odovzdávanie obsahov jednotlivých kurzov a priebežné sprevádzanie lektorských tímov.

Každý kurz má vypracované materiály pre vzdelávanie dobrovoľníkov a lektorov. V projekte Cesty zrenia používajú manuál vypracovaný pre tento program. Domka tiež používa materiály firmy FranklinCovey.

➤ eRko je detská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou. Jeho cieľom je pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí na zrelé kresťanské osobnosti podieľajúce sa na rozvoji spoločnosti, v ktorej žijú. Poslanie eRka sa uskutočňuje cez osobný príklad mladých dobrovoľníkov, ktorí prežívajú spolu s deťmi život v spoločenstve.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Základom činnosti eRka je pravidelná mimoškolská práca s deťmi v malých spoločenstvách — stretnutiach. Deti sa so svojimi vedúcimi stretávajú v týždenných alebo dvojtyždenných intervaloch. Stretnutie majú rodinný charakter. Práca s deťmi sa zakladá na kresťanských hodnotách a ich prenášaní do praktického života. Prostredníctvom aktivít, rozhovorov, príbehov, modlitby a hier prežívajú deti so svojimi vedúcimi radostné spoločenstvo, rozvíjajú svoje talenty, vedomosti a zručnosti. Cez osobný príklad vedúceho môžu deti robiť kroky k osobnej zrelosti a učiť sa službe pre druhých. Činnosť eRka na stretnutiach vystihuje motto: „Radostnou cestou svedectva viery kráčajeme spolu malí i veľkí.“

Vyvrcholením celoročnej činnosti býva letný tábor.

Príležitostné aktivity

Ponuku eRka pre deti doplnili celoslovenské kampane Detský čin pomoci, Sviečka za nenarodené deti, Deň počatého dieťaťa či mediálna kampaň Vypni telku, zapni seba!

Okrem toho animátori pripravili pre svoje stretnutia rôzne jednoduché aktivity ako Dni života, karnevaly apod.

Rozvoj členov

V práci so svojimi členmi sa eRko venuje témam medziľudských vzťahov, dobrovoľníctva, inklúzie, životného prostredia, rozvojového vzdelávania, formácii charakteru (osvojenie si osobných a sociálnych cností) a rozvoju duchovného života.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

eRko organizuje širokú škálu vzdelávacích kurzov pre svojich členov ako aj nových dobrovoľníkov, od základného vzdelania dobrovoľníka potrebného pre prácu s deťmi, až po špecificky zamerané kurzy na rozširovanie si vedomostí a zručností dobrovoľníkov. Tiež realizuje vzdelávanie na rozvoj zručností mládežníckych vedúcich, mladých lídrov prostredníctvom dvoch akreditovaných programov Dobrovoľníckej univerzity eRka.

V posledných rokoch sa eRko zaoberalo tvorbou tzv. Cesty eRkára. Predstavuje súbor vedomostí, zručností a postojov, ktoré by si mal vedúci postupne osvojovať, aby mohol kvalitne viesť detské stretnutie. Toto vzdelávanie eRko realizuje prostredníctvom kurzov, workshopov a prednášok na stretnutiach vedúcich. Okrem workshopov, kurzov a školení sa eRko snaží zabezpečiť priebežné sprevádzanie a supervíziu dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou.

Dobrovoľníci majú možnosť zúčastniť sa kurzov k špecifickým témam (napr. o táboroch, problémové deti, životné zručnosti, tvorivé metódy,...), kurzov na rozvoj zručností mladých lídrov, či zahraničných vzdelávacích podujatí. Oblasťné kurzy poskytujú priestor pre vzdelávanie vedúcich z oblasťného centra, zdieľanie dobrej praxe a odovzdávanie skúseností.

Kurzy pre dobrovoľníkov pokrývajú témy ako úloha dobrovoľníka, práca v tíme, psychológia detí a mládeže, bezpečnosť, metódy práce s deťmi a mládežou, odmeny a tresty, príprava

podujatí, prezentačné a komunikačné zručnosti, hry a aktivity, organizačný manažment, administratíva, zodpovednosť, duchovný rast animátorov, participácia, komunitný rozmer, riešenie konfliktov, sebaúcta, partnerské vzťahy, jedinečnosť a hodnota života. eRko má vlastné vzdelávacie materiály, ktoré sú pre účastníkov a lektorov dostupné.

Realizáciu cieľov eRka v oblasti pedagogiky, psychológie a metodiky výchovy zabezpečuje odborná metodická komisia PEPO. Členmi sú odborne vzdelaní dobrovoľníci – absolventi pedagogického smeru.

Mnohí lektori majú viacročnú pedagogickú prax a absolvovali rozličné špecifické tréningy a tréningové programy. eRko má tiež vypracovaný akreditovaný modul Tréner v eRku, obsahujúci dva víkendové tréningy.

➤ INEX Slovakia (INternational EXchange) od roku 1993 podporuje mladých ľudí v spoznávaní nových kultúr, vytváraní priateľstiev z celého sveta, získavaní skúseností a v osobnom a profesijnom raste. INEX svojich členov rozvíja prostredníctvom medzinárodných dobrovoľníckych aktivít a neformálneho vzdelávania.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

INEX Slovakia sa aj v roku 2016 venoval dobrovoľníckym, vzdelávacím, propagačným a rozvojovým aktivitám v oblasti dobrovoľníctva a osobnostného rozvoja mládeže.

Medzinárodné tábory dobrovoľníckej práce alias workcampy spájajú ľudí pochádzajúcich z rôznych prostredí, aby pracovali na mikro projektoch, ktoré sú prínosom pre lokálne komunity na celom svete. V roku 2016 INEX zorganizoval 13 workcampov, ktorých sa zúčastnilo 125 slovenských a zahraničných dobrovoľníkov. Do zahraničia vyslal 124 slovenských dobrovoľníkov na obdobné projekty. V rámci dlhodobých dobrovoľníckych projektov INEX vysiela dobrovoľníkov na projekty na 3–12 mesiacov. Víkendové workcampy na Slovensku a jednodňové dobrovoľnícke aktivity (napr. v materských školách, v DSS Integra) patria ku krátkodobým aktivitám INEXu Slovakia. V rámci programu Erasmus+ INEX vysiela a hostuje dobrovoľníkov prostredníctvom Európskej dobrovoľníckej služby.

Medzi vzdelávacie aktivity INEXu patria školenia pre vedúcich medzinárodných dobrovoľníckych táborov, mládežnícke výmeny a medzinárodné školenia v rámci programu Erasmus+. Čajové dejchánky sú pravidelné stretnutia dobrovoľníkov organizované kanceláriou INEXu Slovakia na témy zaujímavé pre mladých ľudí. INEX sa tiež venoval propagácii dobrovoľníctva na školách a podujatiach, ako aj rozvoju dobrovoľníctva na národnej a medzinárodnej úrovni.

Príležitostné aktivity

Každý rok prinesie nové aktivity, témy. V roku 2016 INEX Slovakia zorganizoval workshopy na workcampoch a školách na témy osobnostný rozvoj, migrácia a multikultúrnosť.

Rozvoj členov

V práci so svojimi členmi sa INEX Slovakia venuje predovšetkým medziľudským vzťahom, dobrovoľníctvu, inklúzii, životnému prostrediu a rozvoju charakteru.

Spôsob práce sa prispôbil novej generácii, mládeži používajúcej nové technológie, vyrastajúcej v neúplných rodinách a vychovávanej v iných podmienkach.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Vedúci táborov musia úspešne absolvovať školenia zamerané na vedenie dobrovoľníkov, motiváciu, organizovanie, plánovanie a hodnotenie tábora, medzikultúrne učenie, finančný manažment. Toto školenie je v rozsahu 3 víkendov.

V ďalších vzdelávacích aktivitách sa INEX venuje témam ako úloha dobrovoľníka, práca v tíme, prezentačné zručnosti, hry a aktivity, príprava podujatí a zodpovednosť.

Tréningy vedie INEX školiťský tím. Školitelia sa zúčastňujú slovenských aj zahraničných školení pre školiteľov. Ku školeniu sú dostupné materiály INEXu.

➤ Kresťanskodemokratická mládež Slovenska (KDMS) je samostatná organizácia s partnerským vzťahom ku Kresťansko-demokratickému hnutiu (KDH). Cieľom KDMS je rozvíjať vzdelanie, záujem o politiku a schopnosť mladých ľudí meniť veci, ktoré sa okolo nich dejú.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Hlavné aktivity v roku 2016 KDMS uskutočnila počas jarného a jesenného Fóra mladých, ktoré sú venované aktuálnym témam. Ich súčasťou sú zasadnutie orgánu organizácie, prednášky a diskusie s hosťami ako prof. Tomský (poradca Margaret Thatcher), či Ivan Štefanec (napr. na témy Rastúci trend extrémizmu a nacionalizmu v Európe, Prečo voliť konzervatívne strany aj v čase ich krízy?, Čo by povedala Margaret Thatcher na dnešnú situáciu v Európe?, Prečo byť aktívny vo verejnom živote, Smerovanie KDH), workshopy (napr. na témy Anglický parlament, zameraný na zlepšenie argumentácie, Školstvo – jeho problémy a riešenia) a teambuildingové aktivity (napr. návšteva baní v Banskej Štiavnici a výstup na Ďumbier).

Rozvoj členov

KDMS rozvíja svojich členov v oblasti medziludských vzťahov, dobrovoľníctva, životného prostredia, vzdelávania v občianskej a politickej uvedomelosti mladých, občianskeho aktivizmu, aktuálnych témach súvisiacich s politikou.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Dobrovoľníci KDMS sa vzdelávajú na komunikačných a mediálnych tréningoch, odovzdaním know-how v rámci organizácie alebo priamo na aktivitách KDMS, ako napr. Fórum mládeže. Ich príprava sa sústreďuje na úlohu dobrovoľníka, prácu v tíme, prezentačné zručnosti, administratívu, soft skills, negóciáciu, pomoc a podporu mládeže.

Interné vzdelávanie vedú externí lektori školiaci manažérov a politikov alebo skúsenejší členovia KDMS. Lektori sa pripravujú individuálne, napr. na tréningoch zahraničných partnerov. Tiež vychádzajú z vlastnej skúsenosti. Na prípravu dobrovoľníkov KDMS využíva materiály partnerských organizácií – Nadácia Antona Tunegu, Konrad Adenauer Stiftung, Hanns Seidel Stiftung, Martins Center či Robert Schuman Institute.

➤ Laura, združenie mladých je dobrovoľné občianske združenie, ktoré podporuje integrálny rozvoj detí a mladých – so špeciálnou pozornosťou na dievčatá a mladé ženy. Rozvíja ich schopnosti, potenciál, v saleziánskom duchu vychováva k zrelému a radostnému prežívaniu života a ku kresťanským hodnotám. Svoju činnosť realizuje prostredníctvom osobného sprevádzania a voľnočasových aktivít v štýle preventívneho systému.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Na lokálnej úrovni sa činnosť Laury skladala predovšetkým zo stretnutí rovesníckych skupín, krúžkov (napr. športový, tanečný, kapela, gitara, spevácky zbor, tvorivý, krúžok varenia), klubovej činnosti (orató, čajovňa) a vzdelávacích podujatí pre dobrovoľníkov a mladých (týždenné stretnutia rovesníckych skupín, stredisková škola animácie, formačné prednášky).

Na celoslovenskej úrovni aj v roku 2016 Laura uskutočnila cyklus vzdelávacích kurzov V nasadení života, ktoré sú prípravou na dobrovoľnícku službu počas letných prázdnin. Predovšetkým pre stredoškôľakov je určený dvojročný kurz mediálnej výchovy Mediálna škola.

Príležitostné aktivity

Popri pravidelnej činnosti stredísk Laura organizuje množstvo ďalších podujatí tak na miestnej ako aj celoslovenskej úrovni. Na miestnej úrovni to boli jednodňové športové a kultúrne podujatia (napr. Deň otvorených dverí, Rodinné orató, Laurapárty, Deň rodiny, Deň mesta, Don Bosco show, Úsmev don Bosca, Deň matiek, Ejtíns, Detský Silvester, športový výlet, Veľkonočné a Adventné dielne, Adventné popoludnie, Mikuláš, Vianočné tvorivé dni, Laurovica, Deň detí – svet detí, Volley session, Volejbalový turnaj KubCup), viacdňové a pobytové podujatia (napr. výlety rovesníckych stretiek, prímestské a pobytové tábory: prímestské tábory Lorax, Narnia a Na vlásku, pobytový tábor Krajina zázrakov, Chatovačka, Prázdninový klub, tábor Rapunzel, Animátorská chata) a vzdelávacie podujatia (sústredenia športového a kultúrneho charakteru, workshopy).

Na celoslovenskej úrovni to boli predovšetkým športové podujatia, ktoré zastrešoval buď športový tím (volejbalový turnaj v Banskej Bystrici, turnaj vo vybíjanej v Košiciach, športové sústredenie vo volejbale a futbale, sústredenie pre dievčatá, ktoré sa pripravovali na medzinárodné saleziánske športové hry PGSI) alebo miestne strediská (športové medzistrediskové aktivity) a tanečná súťaž skupín Teendance.

Rozvoj členov

Vo svojom výchovnom programe sa Laura snaží o integrálnu výchovu členov v ľudskej aj duchovnej oblasti. Venuje sa témam, ako sú: medziľudské vzťahy (prosociálne vzťahy, hodnoty, vzťahy v partii, rodina, manželstvo), rozvoj charakteru, dobrovoľníctvo, inklúzia, komunikácia, time manažment, sebareflexia, kritické myslenie, životné prostredie (úcta k prírode, kontakt s prírodou) a duchovný rozvoj (prehľbovanie vzťahu k Bohu, osobnej modlitby a viery, kresťanské hodnoty, saleziánska duchovnosť, výchova v duchu preventívneho systému). Laura svoju činnosť realizuje saleziánskym výchovným štýlom, prostredníctvom osobného sprevádzania a voľnočasových aktivít v štýle preventívneho systému.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Príprava dobrovoľníkov na miestnej úrovni prebiehala v strediskách, väčšinou sú to mesačné formačné stretnutia animátorov (tzv. miestna škola animácie). Modalita neformálneho vzdelávania bola v každom stredisku trochu iná, vzhľadom na potreby konkrétneho strediska a dobrovoľníkov. Cieľom vzdelávania a sprevádzania dobrovoľníkov bolo pomôcť im získať základné kompetencie pre neformálnu

výchovu, v oblasti pedagogiky, psychológie, spirituality, preventívneho systému, zážitkového a neformálneho učenia, posilniť motivácie mladých ľudí v dobrovoľníckej činnosti pre druhých. Ide o integrálnu formáciu zahŕňajúcu odbornú prípravu ako aj osobnostný rast – rozvoj komunikačných a prezentačných zručností, práce v tíme, prevzatie zodpovednosti apod.

Na celoslovenskej úrovni Laura využíva projekty združenia DOMKA Škola pre animátorov a Cesty zrenia, ktorých sa zúčastňujú aj jej dobrovoľníci.

Okrem už spomenutých oblastí sa v Laure venujú aj témam ako je úloha dobrovoľníka, nové deti v organizácii, sociálna práca, hry a aktivity, motivácia, manažment, príprava podujatí, administratíva.

Vzdelávanie zabezpečujú dobrovoľníci s dlhoročnými skúsenosťami s prácou v Laure a externí odborníci v určitej oblasti, ktorá je náplňou kurzu. Dobrovoľníci sú na úlohu lektora pripravovaní absolvovaním miestnej školy animácie, Školy pre animátorov, či inými školeniami. Tiež majú možnosť mentoringu a supervízie zo strany starších dobrovoľníkov či ďalších školení.

Každé stredisko má vypracované svoje materiály, ktoré využíva pri vzdelávaní dobrovoľníkov. Na celoslovenskej úrovni Laura pracuje na vydaní vlastných materiálov.

➤ Medzinárodná cena vojvodu z Edinburgu (DofE) je komplexný rozvojový program, ktorý dáva mladým ľuďom šancu rozvinúť svoje schopnosti a charakterové vlastnosti pre reálny život, naplniť svoj potenciál a pomôcť im uspieť v živote. Program Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburgu bol založený v roku 1956, slovenská Národná kancelária získala akreditovanú licenciu v roku 2016.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

DofE úspešne uviedlo pilotnú fázu programu v 12 miestnych centrách a rozšírilo program do 84 miestnych centier naprieč celým Slovenskom. Do programu sa celkovo zapojilo 1268 účastníkov. V roku 2016 DofE prvýkrát odovzdalo ocenenia absolventom programu na Slovensku.

Ďalšími kľúčovými aktivitami boli školenia pre vedúcich programu, školiteľov a hodnotiteľov dobrodružných expedícií. DofE tiež usporiadala Meetup day, rozvojový deň pre dobrovoľníkov.

Príležitostné aktivity

Popri hlavných aktivitách DofE uskutočnilo nábor nových členov tímu, stretnutia vedúcich programu, mentoringový workshop, prezentácie a workshopy na rôznych podujatiach.

Rozvoj členov

V práci s členmi sa DofE zameriava na medziľudské vzťahy, rozvoj charakteru, dobrovoľníctvo, životné prostredie, cieľavedomosť, vytrvalosť a samostatnosť.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

DofE vzdeláva svojich dobrovoľníkov a pracovníkov prostredníctvom dvoch štandardizovaných školení. Jedno je Školenie pre vedúcich programu (pracovníkov s mládežou), ktorí vedú mladých ľudí prostredníctvom mentoringu. Školenie školiteľov a hodnotiteľov dobrodružných expedícií je určené pre expedičných školiteľov, ktorí mladých pripravujú na absolvovanie expedícií v prírode. Každý dobrovoľník musí absolvovať aspoň jedno z týchto dvojdnových školení podľa toho, akú úlohu chce v programe plniť. Okrem týchto školení DofE realizuje aj školenie pre školiteľov.

Vzdelávanie dobrovoľníkov sa venuje témam: úloha dobrovoľníka, bezpečnosť, metódy práce s mládežou, hry a aktivity, nastavovanie cieľov, mentoringový prístup, história a princípy programu, cyklus programu, administratíva a zodpovednosť. Školenia vedú dvanásť profesionálni školitelia, ktorí boli na túto prácu vyškolení slovenskou Národnou kanceláriou DofE. Každé školenie má vypracované materiály — materiál pre účastníkov a sadu metodických pomôcok. Taktiež lektori majú k dispozícii metodické materiály pre trénerov.

➤ Mladiinfo pomáha informovať mladých ľudí o vzdelávacích možnostiach okolo nich. Hodnoty, ktoré vyznáva a propaguje sú pomáhať, zlepšovanie, proaktivita, zodpovednosť a optimizmus.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Mladiinfo malo v roku 2016 tri nosné programy — Mladiinfo ambasadori 2016, Learn and Travel 2016 a Európska dobrovoľnícka služba. Mladiinfo ambasadori 2016 bol ročný vzdelávací program zameraný na šírenie vzdelávacích príležitostí medzi rovesníkmi, sieťovanie a osobnostný rozvoj. Programu sa zúčastnilo 18 mladých ľudí z celého Slovenska.

Ďalším vzdelávacím programom bol Learn and Travel 2016, určený pre študentov vysokých škôl. Zameraný bol na osobnostný a odborný rast mladých ľudí s možnosťou účasti na medzinárodných projektoch. Do programu sa zapojilo 7 študentov, ktorí sa na jeden akademický rok stali súčasťou tímu Mladiinfo.

Európska dobrovoľnícka služba umožňuje účastníkom zúčastniť sa zaujímavých projektov v zahraničí s podporou grantu EÚ. Cieľom programu je naučiť sa nové veci a získať nové skúsenosti formou neformálneho vzdelávania. Mladiinfo je akreditovaná vysielajúca organizácia, v roku 2016 vycestovalo 32 dobrovoľníkov do zahraničia. Na Slovensko prišlo 19 zahraničných dobrovoľníkov za pomoci Mladiinfo.

Rozvoj členov

Pri práci s členmi je pozornosť zameraná na medziľudské vzťahy, rozvoj charakteru, dobrovoľníctvo a získavanie informácií.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Rozvoj dobrovoľníkov prebieha v rámci jednotlivých programov Mladiinfo. Vzdelávanie programu Mladiinfo ambasadori 2016 prebiehalo prostredníctvom víkendových stretnutí, mentoringu a osobného koučingu. Školenia Learn and Travel 2016 boli „šité na mieru“ pre potreby dobrovoľníkov, zamerané boli na konkrétne zručnosti a aktivity. V rámci programu Európska dobrovoľnícka služba Mladiinfo zorganizovalo predodjazdové stretnutia pre odchádzajúcich dobrovoľníkov, popríjajzdové stretnutia pre zahraničných dobrovoľníkov, ako aj stretnutia mentorov a koordinátorov.

Luca Paolisso Training and Coaching

➤ Hlavným cieľom združenia NODAM je vytvoriť trvalo udržateľný program rozvoja osobnosti detí a mládeže, podporovať ich sebarealizáciu, s osobitným zreteľom na opustené a sociálne slabšie deti, ako aj poskytovať ponuku pre hodnotné vyplnenie voľného času detí a mládeže. Formuje mládež a pripravuje ju na budovanie rodín. Konečným zámerom je vychovať čestných občanov a kresťanov v duchu kresťanských zásad. Združenie NODAM úzko spolupracuje s katolíckou rehoľou Školské sestry de Notre Dame a s rádom Premonštrátov.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Pravidelná činnosť NODAM bola v roku 2016 zložená zo stretnutí (klubová činnosť), kultúrnych a spoločenských akcií, športových krúžkov, humanitnej a charitatívnej činnosti, táborov, výletov a vzdelávacej činnosti. Stretnutia sú stretnutia vekovo rovnakých skupín vedené animátormi, ktoré sa usku-točňujú s týždennou pravidelnosťou. Kultúrne a spoločenské akcie ponúkajú deťom a mladým ľuďom priestor pre spoločnú zábavu. Konajú sa pri rôznych príležitostiach, napr. plesy, karnevaly, koncerty, divadlá, diskotéky, oslavy sviatkov či akademie. Rozvoj telesnej zdatnosti svojich členov NODAM podporuje prostredníctvom športových krúžkov. Humanitná a charitatívna činnosť zahŕňa pravidelnú prácu s deťmi a mládežou zo sociálne slabších a rozvrátených rodín, z detských domovov, etnických minorít a snahu o integráciu týchto detí do spoločenstva s ostatnými deťmi. NODAM zorganizoval po-bytové aj prímestské letné tábory. Členom umožňujú účelne, zdravo a tvorivo využiť voľný čas, tiež sú zamerané na výchovné pôsobenie formou hry, športu a zábavy. Prostredníctvom jednoduchých a viacdnových výletov detí a mladí ľudia spoznávajú okolie a pamätihodnosti. Významnou činnosťou sú aj vzdelávacie aktivity pre vedúcich detských skupín.

Rozvoj členov

V práci s členmi sa NODAM prispôsobuje súčasným trendom a potrebám detí a mladých ľudí. Venuje sa témam medziľudských vzťahov, rozvoju charakteru, dobrovoľníctvu, inklúzii a duchovnému rozvoju.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Animátorské kurzy sú organizované samostatne pre východné a západné Slovensko. Účastníci sú vedení k demokracii vstupovaním do rozhodovacích procesov a aktivít. Na animátorskom kurze sa naučia organizovať prácu v skupine, čím sa u nich vytvorí zmysel pre zodpovednosť za zverenú úlohu alebo prácu. Prínosom animátorského kurzu je zvýšenie vzdelanostnej úrovne animátorov, ktorí takto získajú kvalitnejšie poznatky v problematike výchovy detí. Lektori na kurze využívajú rôzne metódy, ako prezentácie, prednášky, prácu v skupine, brainstorming, tvorivé inscenačné metódy a hry. Vzdelávanie sa zvyčajne realizuje vo forme víkendových kurzov.

V rámci vzdelávania animátorov sa NODAM sústreďuje na témy: úlohy dobrovoľníka, práca v tíme, výchova a psychológia dieťaťa, metódy práce s deťmi a mládežou, prezentačné zručnosti, príprava podujatí, solidarita s inými, zvládanie stresových situácií, syndróm ADHD, deti a spoločnosť, tvorba a druhy stretní, hry a obsah stretní, osobnosť animátora, zodpovednosť, empatia, strach, protidrogová prevencia. Lektormi kurzov sú odborníci v oblasti pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, psychológie, sociológie a lekári, ktorí sa celoročne venujú mládeži.

Lektori majú vlastné materiály, ktoré poskytujú združeniu NODAM.

➤ Slovenská asociácia klubov mladých nepočujúcich (SAKMN) je nezisková organizácia združujúca predovšetkým nepočujúcu mládež na Slovensku. Jej základným poslaním je presadzovať záujmy a práva sluchovo postihnutej mládeže, chrániť ju pred negatívnymi spoločenskými javmi, udržať kultúru nepočujúcich a pozdvihnúť vzdelania na úroveň bežných ľudí.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

V roku 2016 SAKMN zorganizovala stretnutie mladých nepočujúcich zamerané na SAKMN a European Union of the Deaf Youth (EUDY), aby členovia spoznali históriu a aktivity SAKMN ako aj partnerstvá EUDY. Ďalšou aktivitou boli workshop a prednáška Menšina v menšine: porozumenie a poznanie menšín v nepočujúcich komunitách.

SAKMN tiež vyslal svojich členov do zahraničia na tábory organizované EUDY, ako aj na rôzne projekty v rámci programu Erasmus+. Tiež sa zúčastnili Európskeho juniorského kempu a Európskeho tábora pre mládež. Skúsenosti SAKMN potvrdzujú, že členovia, ktorí sa pravidelne zúčastňujú týchto táborov, sú úspešnejší, stávajú sa lídrami a dokážu obhajovať svoje práva. Zároveň si z medzinárodných podujatí prinášajú poznatky pre rozvoj komunity nepočujúcich na Slovensku a aktívne sa podieľajú na realizácii programov SAKMN.

Rozvoj členov

V práci so svojimi členmi sa SAKMN venuje témam medziľudských vzťahov a rozvoju charakteru.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Dobrovoľníci SAKMN sa vzdelávajú prostredníctvom zahraničných programov. V roku 2016 sa zúčastnili Európskeho tábora pre mládež vo Švédsku, Európskeho juniorského kempu v Nórsku, neformálneho vzdelávania Do Sports, Not Posts! v Rumunsku a študijného zasadnutia s témou Porozumenie a poznanie menšín v nepočujúcich komunitách v Maďarsku.

➤ Slovenská debatná asociácia (SDA) podporuje kritické myslenie, otvorenosť a občianstvo mladých ľudí. Od roku 1999 sa ako jediná organizácia na Slovensku venuje systematickému rozvoju debatných aktivít a debatnej metodiky.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Debata je organizovaná výmena názorov. Prebieha medzi dvoma tímami, z ktorých jeden obhajuje vopred zadanú tézu a druhý s ňou nesúhlasí. O výsledku rozhoduje nestranný rozhodca vyškolený SDA.

SDA svoje poslanie realizuje predovšetkým prostredníctvom stredoškolského, základškolského a vysokoškolského debatného programu. V roku 2016 jej pravidelné aktivity pozostávali hlavne z činnosti debatných klubov, stredoškolskej a základškolskej debatnej ligy, samostatných debatných turnajov, trénerských, rozhodcovských a dobrovoľníckych seminárov, a letnej akadémie Discover. SDA zorganizovala 15 debatných turnajov v rámci stredoškolského debatného programu, ktorých vyvrcholením bola finálová debata v NR SR. V rámci základškolského debatného programu SDA usporiadala 10 debatných turnajov.

Príležitostné aktivity

V rámci učiteľského programu SDA ukončila dvojročný medzinárodný projekt Európska sieť debatných učiteľov. V rámci projektu pripravili debatnú metodiku pre rôzne predmety a vyškolili viac ako 500 učiteľov, z toho 130 na Slovensku. SDA na projekte spolupracovala s debatnými asociáciami z Estónska, Litvy a Rumunska.

SDA uskutočnila projekty Rozumne o migrácii, Rozumne o menšinách a Hrozby pre demokraciu v rámci programu verejnej diskusie. V rámci nich sa venovali nesúťažným verejným debatám, diskusiám a školeniu aktívnych mladých ľudí.

Rozvoj členov

SDA ponúka rozvoj kritického myslenia. Ide o zručnosti potrebné na rozlišovanie kvality informácií a argumentov

— na odlíšenie pravdy od nepravdy, faktov od názorov, argumentov od demagógie a dôveryhodných zdrojov informácií od nedôveryhodných. Okrem týchto zručností SDA rozvíja aj schopnosti verejne vystupovať, pracovať v tíme či zvládať stresové situácie.

Okrem zručností SDA záleží na hodnotách mladých ľudí. V debate musia byť raz za, raz proti, čím získavajú lepšie porozumenie názorom, s ktorými by inak nesúhlasili alebo sa dokonca ani nestretli. Dotvárajú si zrelší svetonázor, objavujú možnosti a hranice rozumnej argumentácie. Stanú sa tak občanmi, ktorí nepovažujú názorovú nezhodu rovno za nepriateľstvo.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Na začiatku každej sezóny (v septembri) SDA robí seminár pre vedúcich klubov rozdelený podľa predchádzajúcich skúseností s debatou. Seminár trvá jeden víkend. SDA tiež organizuje seminár pre debatných rozhodcov a špecializované semináre pre dobrovoľníkov, ktorí majú na starosti iných dobrovoľníkov. Aj tieto semináre trvajú jeden víkend. Vzdelávanie vedúcich je zamerané na úlohu dobrovoľníka, nové deti v organizácii, prezentačné zručnosti a administratívu.

Vzdelávacie aktivity vedú starší dobrovoľníci a absolventi s lektorskými skúsenosťami. SDA má mentorský systém, v ktorom skúsení lektori sledujú mladších dobrovoľníkov a dávajú im spätnú väzbu. Lektori môžu konzultovať svoju prípravu so skúsenejšími lektormi.

➤ Slovenská esperantská mládež (SKEJ) spája mladých ľudí hovoriacich alebo podporujúcich esperanto. Esperanto je najznámejší, najjednoduchší a najpoužívanější umelo vytvorený jazyk. Esperantské hnutie sa snaží poukázať na hrozby jazykovej diskriminácie a jej dopady, na dôležitosť rozmanitej kultúry a jej vzájomného pochopenia.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

V roku 2016 sa SKEJ venovala upevňovaniu samotnej organizácie. Najväčšou prioritou pre rok 2016 bolo úspešné zorganizovanie 101. svetového esperantského kongresu, ktorý sa po prvýkrát konal na Slovensku. Zúčastnilo sa ho viac ako 1250 ľudí z viac ako 50 krajín. Ďalšou prioritou bolo úspešné začatie projektov Erasmus+ o Efektívnej komunikácii a Euro-Africkej spolupráci. Na týchto projektoch SKEJ spolupracuje s ďalšími mládežníckymi organizáciami na celoeurópskej úrovni.

Príležitostné aktivity

Na národnej úrovni SKEJ obnovila svoju webstránku, posilnila marketing a vzťah k RmS. Ďalšími aktivitami boli teambuildingové akcie organizované približne raz za 3 mesiace. SKEJ vyslala svojich členov na školenia na Slovensku a v zahraničí, tiež uľahčovala a podporovala aktívnu participáciu svojich členov na organizovaní zahraničných podujatí iných národných esperantských mládežníckych organizácií (napr. v Taliansku, Nemecku).

Rozvoj členov

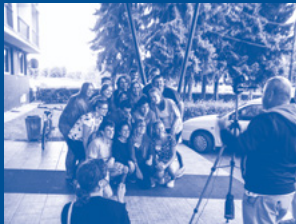
V práci so svojimi členmi sa SKEJ venuje témam medziľudských vzťahov, dobrovoľníctva, inklúzie, jazykovej a rodovej rovnosti, rozvoja charakteru a profesionálnej organizácii podujatí.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

K rozvoju svojich členov a dobrovoľníkov SKEJ prispieva najviac prístupom learning by doing, nakoľko ich povzbudzuje v prevzatí zodpovedných úloh v rámci organizovania podujatí a vysiela ich na rôzne fóra. Zároveň organizuje školenia na aktuálne témy a stretnutia zamerané na zdieľanie skúseností. Kurzy pre dobrovoľníkov pokrývajú témy ako úloha dobrovoľníka, práca v tíme, psychológia detí a mládeže, metódy práce s deťmi a mládežou, príprava podujatí, prezentačné zručnosti, hry a aktivity, administratíva, zodpovednosť, marketing neziskovej organizácie, projektový manažment a osobný branding.

Školenia vedú interní aj externí školitelia. Najvýznamnejšou partnerskou organizáciou v tomto smere je Svetová esperantská mládež. Školitelia sú pripravovaní na Školení pre školiteľov. Kurz sa skladá z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť sa venuje témam ako verejné vystupovanie, učebné metódy, vizualizácia, uľahčovanie procesu prenosu hlavnej myšlienky, projektovanie školenia. Po jej absolvovaní musia školitelia preukázať svoje schopnosti a ich postupný vývin pod vedením mentorov počas zvyšku roka. Školitelia SKEJ prevažne školia v medzinárodnom prostredí, čo im umožňuje nadobudnúť skúsenosti v oblastiach medzinárodnej spolupráce a interkultúrneho pochopenia.

Úlohou školiteľov po absolvovaní kurzu je aj vypracovať tzv. učebné materiály, ktoré budú používať pri vzdelávaní členov SKEJ. K dispozícii majú aj materiály z Medzinárodnej konferencie vedcov v esperante (KAEST) a partnerských organizácií, predovšetkým Svetovej esperantskej mládeže a E@I.

➤ Skautské hnutie má na Slovensku dlhoročnú tradíciu. Skauting bol na Slovensku založený v roku 1913. Svojim členom ponúka pestré aktivity, ktorých cieľom je nielen zábava, ale predovšetkým rozvoj zručností a vedomostí. Slovenský skauting vychováva deti a mládež vo všestranne rozvinutých občanov a vytvára priestor, kde si plnia svoje sny a nachádzajú priateľov.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

V roku 2016 bola hlavná činnosť zložená najmä z pravidelných stretnutí (družinovy) detí a mládeže, výletov a letných táborov. Deti sa schádzajú približne raz do týždňa a 1–2 krát za mesiac majú cez víkend výlet do prírody alebo mesta. V roku 2016 Slovenský skauting zorganizoval 72 letných táborov.

Na národnej úrovni Slovenský skauting usporiadal súťaž Družina roka. Zúčastnilo sa jej 40 družín (základných kolektívov) z celého Slovenska. Do finále postúpilo 7 družín, ktoré celý víkend súťažili o titul Družina roka 2016. Víťazná družina získala možnosť priniesť Betlehemské svetlo prezidentovi SR Andrejovi Kiskovi.

Príležitostné aktivity

Slovenský skauting minulý rok zorganizoval výmenu skúseností medzi 70 mladými vodcami zo 7 krajín. Mladí vodcovia a vodkyne sa vzájomne inšpirovali v spoločenských a environmentálnych témach, ktoré rezonujú vo svete.

Na národnej úrovni Slovenský skauting usporiadal dve školenia pre radcov a vodcov – Radcovské fórum a Sympóziu. Radcovského fóra sa zúčastnilo približne 100 radcov z celého Slovenska. Na tomto vzdelávaco-motivačnom víkende sa radcovia oboznámili s novinkami v programe, v metodike práce s deťmi a mládežou a vymenili si skúsenosti s prípravou družinovy.

Sympóziu je vzdelávaco-motivačné podujatie pre skautských vodcov. V roku 2016 ponúklo širokú paletu prednášok pokrývajúce témy od transparentnosti až po environmentálne témy. Nechýbali ani cestopisy, ktoré inšpirujú mladých ľudí k cestovaniu.

Rozvoj členov

Pri rozvoji členov sa Slovenský skauting zameriava predovšetkým na oblasti medziludských vzťahov, rozvoja charakteru, dobrovoľníctva a duchovného rozvoja.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Slovenský skauting pripravuje dobrovoľníkov na ich činnosť v rámci viacstupňového vzdelávacieho procesu. Členovia, ktorí vyrástli v organizácii absolvujú kurz pre animátorov (radcov), ktorý sa venuje najmä príprave pravidelných výprav. Tréning animátora trvá 3–4 víkendy. Noví dospelí dobrovoľníci absolvujú základný kurz, kde sa naučia základy skautskej metódy práce s mládežou.

Vedúci skautských skupín (vodcovia) absolvujú kurz prvej pomoci, kurz venujúci sa organizovaniu dlhších pobytových podujatí a vedeniu nižších organizačných zložiek. Tento kurz je v rozsahu 4–5 víkendov a 9-dňového letného tábora. Poslednou nadstavbou je kurz pre skautských inštruktorov určený skúseným skautským vedúcim. Po ukončení inštruktorského kurzu sa z vedúcich stávajú inštruktori. Tí sa na ňom učia prednášať a formovať budúcich skautských vedúcich.

V rámci vzdelávania dobrovoľníkov sa Slovenský skauting venuje témam ako úloha dobrovoľníka, nové deti v organizácii, psychológia detí a mládeže, prezentačné zručnosti, odmeny a tresty, hry a aktivity či vedenie administratívy.

Kurzy pre skautských animátorov a vedúcich lektorsky vedú skautskí odborníci alebo externisti vybraní na konkrétnu špecializáciu, ktorú nepokrýva vzdelávací tím. Interných lektorov Slovenský skauting pripravuje na celoslovenskom kurze pre skautských lektorov. Tento kurz sa realizuje raz za tri roky. Slovenský skauting používa vlastné materiály, obsahové štandardy a kompetenčné profily pre vzdelávanie svojich dobrovoľníkov a lektorov. Tieto materiály majú k dispozícii lektori aj dobrovoľníci. Lektori väčšinou pripravujú materiály pre špecifické témy. Účastníci často dostávajú podklady k jednotlivým témam.

➤ Spoločenstvo evanjelickej mládeže (SEM) je celoslovenské kresťanské mládežnícke občianske združenie. Cieľom SEM je viesť mladých ľudí k poznaniu Boha a porozumeniu Jeho právd. Zároveň podporuje zapojenie sa svojich členov do života miestneho cirkevného zboru.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Činnosť SEM v roku 2016 pozostávala z rozličných aktivít. Na miestnej úrovni sa členovia pravidelne týždenne stretávajú na mládežníckych a dorastových stretnutiach. V rámci jednotlivých oblastných centier sa organizujú kluby (napr. SOM, E-klub, iSKejp412, Inside), v ktorých sa mladí ľudia stretávajú väčšinou raz za mesiac. Konfirmačné víkendové pobyty sú určené pre mladých ľudí vo veku 12–14 rokov (konfirmandov Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku), ponúkajú bohatý vzdelávací a zábavný program. Na letnom festivale SEMFEŠT, s podtitulom „Môj festival“, si účastníci môžu vypočuť kresťanské kapely, zúčastniť sa seminárov, workshopov a adrenalínových aktivít. SEM uskutočnilo projekt Helping Hand, ktorým pomáha členským združeniam aj nečlenom pri organizácii aktivít a misijné cesty do Srbska a Bieloruska.

Príležitostné aktivity

Na lokálnej úrovni SEM zorganizovalo sériu gospelových koncertov Gospel Leto 2016, seniorátne stretnutia, stretnutia priateľov oblastných centier, spoločenské a športové aktivity.

Rozvoj členov

V práci so svojimi členmi sa SEM venuje medziľudským vzťahom, rozvoju charakteru, dobrovoľníctvu a duchovnému rozvoju. Program sa snaží prispôbiť aktuálnym potrebám a záujmom mladých ľudí. Preto SEM rozširuje svoje zážitkové atrakcie (napr. vodný futbal, lanový futbal, body-zorbing) a zameriava sa viac na aktuálne témy na stretnutiach aj festivaloch.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Vzdelávanie dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou v SEM prebieha na miestnej aj celoslovenskej úrovni. Na miestnej úrovni sa v jednotlivých oblastných centrách konajú pravidelné stretnutia pre pracovníkov v danej oblasti, kde plánujú aktivity na ďalšie obdobie, radia si a pomáhajú.

Na celoslovenskej úrovni SEM organizuje vzdelávacie stretnutia mladých mužov, Man to man. Na nich si odovzdávajú skúsenosti prospešné pre osobný aj pracovný život. Dokonaly v Kristu je ročný školiaci program pre mladých vedúcich. Každý študent má svojho mentora, ktorý ho sprevádza celým programom a pri jeho dobrovoľníckej službe. Dvakrát ročne SEM organizuje celoslovenské stretnutie pre vedúcich mládeži, na ktorých sa môžu navzájom spoznať, podeliť sa o svoje pozitívne aj negatívne skúsenosti s prácou s mládežou, podporovať sa a učiť sa od seba navzájom.

Vo vzdelávaní dobrovoľníkov sa SEM zameriava na úlohu dobrovoľníka, prácu v tíme, bezpečnosť, metódy práce s deťmi a mládežou, hry a aktivity, odmeny a tresty, prípravu podujatí a zodpovednosť.

Väčšinu vzdelávacích podujatí vedú starší pracovníci. Lektori školenia Dokonaly v Kristu sú odborníci v určitej oblasti (napr. pedagogika, psychológia) a laici, ktorí absolvovali tento program alebo externé školenia (napr. Detská Misia, Timotej, Emmaus, Erasmus).

SEM má vlastné aj prevzaté vzdelávacie materiály. Väčšinu materiálov tvorí pre konkrétne jednorázové podujatia.

➤ Združenie YMCA na Slovensku pôsobí s prestávkami od 1. svetovej vojny. Vyrastajú v nej mladí vedúci, ktorí postupne preberajú zodpovednosť a stávajú sa aktérmi rozvoja svojich komúní. Tiež vytvára priestor pre ich neformálne vzdelávanie a ďalší rozvoj, čím prispieva k budovaniu občianskej spoločnosti. YMCA na Slovensku je súčasťou svetového hnutia YMCA – Young Men's Christian Association (Kresťanské združenie mladých ľudí).

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Pravidelná činnosť v roku 2016 sa uskutočňovala v štruktúrovanej (krúžky, kluby, tábory, diskusie, kultúrne akcie) aj neštruktúrovanej (nízkoprahové a komunitné centrá, stretnutia pre širšiu verejnosť) podobe, kde sa každý môže slobodne zapájať a tráviť čas v bezpečnom prostredí.

Mládežnícke kluby sú priestorom pre trávenie voľného času mladých ľudí. V rámci nich YMCA na Slovensku organizuje besedy a prednášky na aktuálne témy, súťaže a hry súvisiace s témou, koncerty, hry, športy, výlety. Cieľom je aktivizovať mladých ľudí ohrozených pasivitou a preplnenosťou virtuálnymi podnetmi. Nízkoprahové kluby ponúkajú klientom poradenstvo, zmysluplné aktivity, vytvárajú bezpečný priestor a tým sa stávajú útočiskom pre mladých ľudí. Práca s klientom prebieha priamo v klube.

Tábory sú vyvrcholením celoročnej činnosti a zároveň poskytujú priestor pre deti a mladých ľudí oboznámiť sa s rôznorodou činnosťou YMCA a zapojiť sa do nej. V roku 2016 sa táborov zúčastnilo 610 detí, mladých ľudí, vedúcich a dobrovoľníkov.

Príležitostné aktivity

Mladí ľudia, dobrovoľníci a pracovníci s mládežou sa mohli zúčastniť medzinárodných stretnutí a vzdelávacích aktivít organizovaných v spolupráci s Európskou alianciou YMCA a zahraničnými partnermi. YMCA na Slovensku v roku 2016 pripravila študijnú návštevu YMCA George Williams College v Londýne a následne medzinárodný týždenný seminár

s lektorom Brianom Beltonom a bývalými študentmi pre pracovníkov s mládežou na Slovensku.

Rozvoj členov

Miestne združenia YMCA rozvíjajú svojich členov na základe ich potrieb. Preto je ich činnosť veľmi rozmanitá. Cieľom YMCA je harmonický rast mladých ľudí vo fyzickej, duševnej a duchovnej oblasti, aby mohli viesť zdravý, zodpovedný a radostný život v spoločnosti, byť aktívnymi občanmi. YMCA vo svojich programoch kladie dôraz na ich relevantnosť a udržateľnosť, rôznorodosť programov a prístupov, na podporu a rozvoj dobrovoľníctva ako nástroja pre osobný rast dobrovoľníkov a znižovanie prahov (nízkoprahové a komunitné centrá pre neorganizovanú mládež).

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Vzdelávanie a motivácia v YMCA prebieha na národnej aj lokálnej úrovni. Z národnej úrovne sú organizované motivačné aktivity a podujatia (splavy riek, putovanie prírodou, tímové hry apod.), vzdelávanie so zameraním na špecifické zručnosti a informácie (workshopy v rámci YMCA Dielňa, regionálne stretnutia), systematické intervencie na lokálnej úrovni (pomoc s fungovaním miestnych združení, nastavenie systému práce, získavanie zdrojov a iné témy podľa potrieb lokálnych združení).

Na lokálnej úrovni sú miestne združenia autonómne a sami si nastavujú vzdelávanie svojich pracovníkov a dobrovoľníkov na základe spoločných hodnôt. YMCA vzdeláva dobrovoľníkov a pracovníkov v témach ako sú: úloha dobrovoľníka, administratíva, prezentačné zručnosti a príprava podujatí.

Dobrovoľníci a pracovníci sa zúčastnili aj externých školení (napr. Manažment dobrovoľníkov Platformy dobrovoľníckych centier, tréningy a facilitácie PDCS, informačné stretnutia RmS). Dobrovoľníkov a pracovníkov YMCA školia skúsení ymkári. Pre svoju prípravu a prácu môžu vedúci využívať vzdelávacie materiály, dostupné sú na web-stránke YMCA.

➤ Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže (ZKSM) podporuje, formuje a vedie mladých ľudí k spolupráci, aby pozitívne ovplyvňovali spoločnosť. Cieľom ZKSM je napomáhať osobnostnému a duchovnému rozvoju mladých ľudí na osobnosť s uceleným pohľadom na život.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

V roku 2016 bola pravidelná činnosť zložená najmä z pravidelných stretnutí základných kolektívov a spoločenstiev, jednodňových, víkendových a viacdňových podujatí. ZKSM usporiadalo letný tábor Kresťan v politike, ktorého aktivity boli vedené odborníkmi v oblastiach ako politický marketing, komunálna a regionálna politika, regionálne médiá, online marketing, komunikácia apod. Tiež uskutočnilo kampaň Zaži silu spoločenstva, ktorej cieľom bolo priblížiť mladým ľuďom hodnoty spoločenstva a tímovej práce.

V nadväznosti na semináre Kresťan v spoločnosti z roku 2015, ZKSM zorganizovalo semináre Ovplyvni svoje mesto. Ich cieľom bolo motivovať mladých ľudí angažovať sa v im blízkej oblasti a k participácii s legislatívnym základom a postupom. V rámci projektu Godzone dobrovoľníci spolupracovali s miestnymi samosprávami a neziskovým sektorom na dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti v 5 veľkých mestách. Prostredníctvom projektu Umenie milovať sa ZKSM snažilo poukázať na hodnotu práce s mládežou ako na umenie, ktoré je výsledkom ich kreativity. Zároveň chcelo priniesť nový pohľad na prácu s mládežou ako aj mladého človeka s jeho hodnotou, jedinečnosťou a originalitou.

ZKSM tiež uskutočnilo audit spoločenstiev pod názvom Connected. Počas stretnutí sa vedenie organizácie zaujímalo o 9 kľúčových oblastí – smerovanie a vízia, vzdelávanie, pravidelné stretávanie, vedenie a štruktúra, dobrovoľníctvo, motivácia, spolupráca, noví členovia, spätná väzba na ZKSM. Jedným z výsledkov bolo pomenovanie potrieb spoločenstiev,

na ktoré sa ZKSM snaží reagovať a prispôbiť im svoju činnosť.

V súvislosti s Predsedníctvom Slovenska v Rade EÚ, ZKSM iniciovalo a začalo projekt Zo srdca Európy. Ide o porovnanie Slovenska s krajinami EÚ, poukázanie na stav spoločnosti a priblíženie krajín EÚ prostredníctvom infografík a videoposolstiev na týždennej báze.

Rozvoj členov

V rozvoji svojich členov sa ZKSM zameriava na medziľudské vzťahy, dobrovoľníctvo, životné prostredie, duchovný rozvoj, efektívne využívanie voľného času, podpora a rast identity mládežníckych spoločenstiev a ich členov a neformálne vzdelávanie mladých.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

Kľúčovým vzdelávacím programom zameraným na vzdelávanie vedúcich a pracovníkov s mládežou je akreditované vzdelávanie Animátorská škola. Témami programu boli manažment, psychológia, pedagogika voľného času, didaktika, etika, bezpečnosť a ochrana zdravia. V roku 2016 ZKSM pokračovalo v začatom ročníku Liderskej animátorskej školy. Témami školenia boli aj rozvoj vodcovstva, angažovanie sa v spoločnosti, vytváranie spolupráce a témy zamerané na rozvoj ľudí. Platforma L3G (Lídri tretej generácie) je určená pre absolventov animátorského vzdelávania. Poskytuje priestor pre diskusie s lídrami z rôznych organizácií, spoločenstiev mládeže a politikmi NR SR, ktorí na príkladoch z praxe odovzdávali svoje skúsenosti z oblasti vedenia ľudí a angažovania sa v spoločnosti. Škola animátorského sprevádzania

sa zamerala na oblasť sprevádzania mladých ľudí, naučiť animátorov ako pomôcť mladým ľuďom a dobrovoľníkom vysporiadať sa s rôznymi životnými situáciami ako aj situáciami pri vedení a sprevádzaní mladých v základných kolektívoch.

ZKSM v roku 2016 uskutočnilo akreditovaný výchovno-vzdelávací program pre radových členov Start up your life a program Animátor light. Ich cieľom je rozvíjať kompetencie radových členov, ktorí sa plánujú zapojiť do dobrovoľníckej činnosti ZKSM alebo stať sa pomocným animátorom.

Vzdelávanie lektorsky vedú externí odborníci na dané oblasti, odborní poradcovia a pracovníci s viacročnými skúsenosťami (napr. psychológovia, sociálni pracovníci, bezpečnostní poradcovia). Pomocnými lektormi sú dobrovoľníci, ktorí absolvovali príslušné akreditované vzdelávanie.

➤ Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség – Zväz skautov maďarskej národnosti (SZMCS-ZSMN) bol obnovený začiatkom roku 1990. Venuje sa predovšetkým mládeži maďarskej národnosti na Slovensku. Cieľom SZMCS-ZSMN je vychovávať svojich členov v duchu skautingu, rozvíjať ich vo fyzickej, psychickej a mravnej oblasti.

AKTIVITY

Hlavné aktivity

Najväčšiu časť programu SZMCS-ZSMN tvoria týždenné družinové schôdzky, jednoduché a viacdňové aktivity. Prostredníctvom nich uskutočňuje svoj výchovno – vzdelávací program využitím rôznych metód neformálneho vzdelávania a hier. Družinové schôdzky (družinovky) sú najlepším priestorom pre individuálny prístup k deťom a mladým ľuďom. Jednoduché a viacdňové aktivity (výlety a víkendové pobyty) slúžia na podporu a posilnenie aktivít družinoviek. Spoločne sa na nich stretávajú viaceré skautské družiny a zbory. Tieto programy sú realizované tak, aby zapadali do celoročného výchovného plánu.

Ďalším druhom pravidelných aktivít sú každoročne usporiadané akcie. Najdôležitejšie z nich sú letné a víkendové skautské tábory. Tieto akcie sú príležitosťou pre členov na intenzívne prežívanie skautingu, pokrok vo vedomostiach a získanie skúseností.

Na celozväzovej úrovni v roku 2016 SZMCS-ZSMN zorganizoval konferencie pre vodcov dobrovoľníkov. Na týchto konferenciách sa skautskí vodcovia venovali odborným témam, plánovaniu svojej činnosti a riešeniu záležitostí zväzu.

Príležitostné aktivity

Popri hlavných aktivitách SZMCS-ZSMN príležitostne zorganizoval Veľkopôstne duchovné dni, súťaž v loptovej hre méta, športový deň, akcie pre malých skautov plné rozprávok a hier, tematický folklórny víkend. Tiež sa zapojil do Betlehemského svetla a členovia sa zúčastnili na medzinárodnom tábore v Maďarsku.

Rozvoj členov

V práci s členmi sa SZMCS-ZSMN venuje medziludským vzťahom, dobrovoľníctvu, inklúzii, životnému prostrediu, duchovnému rozvoju, vývoju telesnej zdatnosti, citovému vývoju, rozvoja vedomostí a charakteru, rozvoju spoločenskej zodpovednosti.

VZDELÁVANIE DOBROVOĽNÍKOV A PRACOVNÍKOV S MLÁDEŽOU

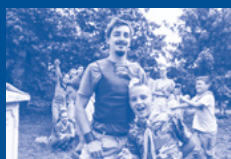
Dobrovoľníci a pracovníci s deťmi a mládežou sú na činnosť v SZMCS-ZSMN pripravovaní v rámci viacúrovňového kontinuálneho vzdelávania. Najdôležitejším druhom školenia sú kurzy. Sú určené pre rôzne vekové kategórie a rôzne úrovne skautského vodcovstva (pomocní radcovia, radcovia, pomocní vodcovia). Jednotlivé úrovne vzdelávania na seba nadväzujú. Lesné školy sú v rozsahu 11-dňového letného tábora doplneného o jeden alebo viac víkendových seminárov, v závislosti od úrovne lesnej školy.

Na kurzy nadväzujú školenie skautských vodcov a odborné kurzy. Školenie skautských vodcov je najvyšším stupňom vzdelávania. Služi na prípravu vodcov pre celozväzové a medzinárodné činnosti. Odborné kurzy slúžia na rozširovanie a prehĺbenie vedomostí vodcov (napr. Kurz pre radcov malých skautov, Kurz pre vodcov vodných skautov). Organickou súčasťou prípravy vodcov sú víkendové stretnutia a semináre. V rámci vzdelávania dobrovoľníkov a pracovníkov s deťmi a mládežou sa SZMCS-ZSMN venuje témam ako úloha dobrovoľníka, práca v tíme, nové deti v organizácii, psychológia detí a mládeže, skautská metodika, metódy práce s deťmi a mládežou, prezentačné zručnosti, hry a aktivity, odmeny a tresty, príprava podujatí, administratíva, uzly, viazané

stavby, život v prírode, spoznanie a ochrana prírody, prvá pomoc a zodpovednosť.

Školenia vedie tím skautských vodcov, ktorý zodpovedá za odbornosť a aktuálnosť tém, kvalitu uskutočnenia, zveľaďovanie a vývoj vzdelávania. Noví lektori prechádzajú ročnou prípravou v lektorskom tíme, v ktorom budú pôsobiť.

SZMCS-ZSMN disponuje vlastnými materiálmi pre všetky úrovne vzdelávania. Niekedy tiež využíva materiály iných skautských organizácií, hlavne členov Fôra maďarských skautských zväzov.

Záver

V Ročenke práce s mládežou 2016 sme predstavili činnosť Rady mládeže Slovenska a jej členských organizácií. Zamerali sme sa predovšetkým na program, ktorý ponúkajú svojim členom, témy, ktorým sa venujú a vzdelávanie dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou v organizáciách.

Prostredníctvom výskumu Dopadov práce s mládežou sme zisťovali, aké sú dopady práce s mládežou vo vybraných organizáciách pracujúcich s mládežou so zameraním na hodnotový a postojový rámec. Môžeme konštatovať, že mládežnícke organizácie majú silný potenciál pre osobnostný rozvoj mladého človeka. Zároveň ich komplexné výchovno-vzdelávacie pôsobenie v neformálnom „duchu“ dokáže viesť k reálnemu dopadu v podobe formovania tolerantných postojov mladých ľudí voči inakosti. Ďalšou témou, ktorej sme sa venovali v roku

2016, bola Kvalita práce s deťmi a mládežou. Uskutočnili sme štúdiu zameranú na zavádzanie a zlepšenie systémov kvality práce s deťmi a mládežou v mládežníckych organizáciách. Mládežnícke organizácie zapojené do štúdie neustále rozvíjajú svoje aktivity pre členov, dobrovoľníkov a pracovníkov s deťmi a mládežou ako aj ich úroveň. Tieto organizácie vnímajú nástroj na posudzovanie kvality práce s deťmi a mládežou ako užitočný prostriedok na poskytnutie spätnej väzby a podnetov na ďalší rozvoj pre mládežnícke organizácie.

V rámci konzultácií V. cyklu Štruktúrovaného dialógu sa Rade mládeže Slovenska s partnerskými organizáciami podarilo zapojiť takmer 12 000 mladých ľudí. Mladí ľudia diskutovali o svojich názoroch na vývoj súčasnej spoločnosti, na ich vzťah k ľuďom z odlišného kultúrneho, etnického a sociálneho prostredia a na to, čo by mali štátne inštitúcie robiť, aby mali všetci mladí ľudia rovnaké príležitosti.

Táto Ročenka o práci s mládežou vznikla v rámci projektu financovaného z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR HLAS 2017.

Editor: Mgr. Ester Tillová, M.A.

Fotografie: Zdroj—jednotlivé organizácie

Grafická úprava: Marek Mati, marekmati.com

©2017 Rada mládeže Slovenska (RmS)

Pražská 11, 81104 Bratislava

rms@mladez.sk

www.mladez.sk

ISBN 978-80-972694-0-1

